

all kraft vende våpnene mot sine undertrykkere. De russiske våpenstillingsbetingelser til Romania og Finland er meget møteklidne når man tenker på at disse land i flere år har stått fast på tysk side. Våpenstillingsforhandlingene med Bulgaria er ikke avsluttet, men de 3 stormakter holder på å utarbeide passende betingelser. De 3 stormakter allianse er fastere enn noensinn, men det ville være hyklert å foregi at Englands og USA's holdning alltid er den samme som Sovjet-Unionens. Stalin har gjentatte ganger sagt at han ønsker at stort, uavhengig og vennligsinnet Polen. Vi anerkjenner at det må foretas territoriale forandringer i Polen og at Russland har rett til vår hjelp for å sikre sine posisjoner i V. Som den eneste gjenværende av de stormakter som gikk til krig for Polens skyld har vi britere en forpliktelse mot Polen som betyr meget for oss, og vi håper at Russland vil gjøre det mulig for oss å handle i samme plan. Vi må ikke oppleve to rivaliserende regjeringer i Polen, hvorav den ene er anerkjent av Sovjet og den annen fast støttet av Vestmaktene. Situasjonen i Italia er ennå meget uklar, og ingen endelig ordning kan treffes, men det er godt håp om en bedring når N Italia er erobret. - Det er i vår interesse at det gjenoppstår et sterkt, uavhengig og vennligsinnet Frankrike, og jeg antar at det i nær fremtid vil bli dannet. Enkeltveit institusjon slik at den franske provisoriske regjering kan bli anerkjent som en fransk regjering. Franske representanter må delta i alle drøftelser angående grensespørsmålet ved Rhinen. Ved konferansen om fremtidens fredsorganisasjon i Dombarton Oaks kom man til enighet om mange vanskelige spørsmål, men det er stadig mange viktige utestående problemer. Alt avhenger av at det oppnås enighet mellom de 3 ledende land. Det er mulig at det før 3 års utgang kan komme til et nytt møte mellom de 3 stormakter. Da verdens fremtid avhenger av et tillitsfullt samarbeide mellom dem, må det ikke spares noe middel for å bringe en løsning på mulige uoverensstemmelser. Roosevelt og jeg har allerede hatt anledning til personlige konferanser og det er derfor desto mer nødvendig med et møte med Stalin. Hva vi kommer til å gjøre i første omgang må det bare sees som en innledning til det som skal gjøres til ordning av freden.

Nyheterne Fredag den 29. september 1944. Kl. 18 30.

**Vestfronten:** De allierte har ytterligere befestet begge sider av Nijmegen-kilen, og har hatt begrenset framgang vestover. Tyskerne forsøkte ved et motangrep å opprette et bruhode over nedre Rhinen, men de blir tvunget tilbake nær elva. Kilen mellom Nijmegen og Lek er nu 16 km bred. Sterke tyske motangrep ø for kilen er slått tilbake. Det allierte bruhode over Antwerpen - Tounhout-kanalen er utvidet med 3 km. SØ for Luxembourg er Remich tatt. - På Moselle fronten har 3. arme rykket fram 5 km ø for Nancy. - I Epinal sektoren har amerikanerne hatt betydelig framgang, og erobret flere landsbyer. 7. arme har nådd et punkt 18 km V for Bel fort. - Britiske fly angrep inatt mål i Braunschweig. 1 flk gikk tapt. Britiske fly skjøt igår ned 2 Heinkel fly som skjøt ut flygende bomber over S England, og senket en tysk torpedojager utenfor Norskekysten. Den tyske øverstkommandant reide i Calais bad igår om våpenhvile for å drøfte betingelsene for overgivelse. Svaret var at kun betingelsesløs overgivelse ville bli godtatt. Festningen i Calais er erobret.

General Eisenhowers proklamasjon nummer 1 til det tyske folk er offentliggjort idag. Det heter der bl.a.: De allierte styrker under min kommando kommer som erobrere, ikke som undertrykkere. Alle tyske tjenestemenn skal fortsette sitt arbeid, og skal gjennomføre de allierte myndigheters bestemmelser. Alle arbeidere i offentlige bedrifter skal bli på sin post, og alle ordrer skal adlydes uten spørsmål. Alle personer som er mistenkt for forbrytelser eller misgjerninger vil bli strengt straffet hvis de blir funnet skyldige.

**Østfronten:** I Estland har russerne ruddet hele vestkysten for tyskere. I Lettland tar russerne de siste stillingene før Riga. Russiske fly har angrepet havnen i Vardø og senket 5 tyske lektere og flere motortorpedobåter. I S har russerne nådd grensen mellom Polen og Tsjekkoslovakiet på over 100 km bred front, og har tatt over 300 stykker, deriblant grensestasjonen Lukow. Mange tyske og ungarske fanger er bragt inn. Den jugoslaviske frihetskomite melder at russerne har fått tillatelse til å rykke inn på jugoslaviske territorium på betingelse av at de jugoslaviske siviladministrasjon blir stående ved makt.

**Italia:** 8. arme i Adria-avsnittet har rykket 3 km videre fram fra Bellaria, NV for Rimini. Heftige kamper er igang N for Rubicon. - 5. arme har også nådd framgang på 3 km mot Bologna, og erobret 3 høyder som behersker veien Bologna-Rimini.

**England:** En rekke allierte regjeringer har i en avtale bestemt at deres handelsflåter vil stå til De Forenede Nasjoners tjeneste også i krigen mot Japan, til denne er vunnet. Overenskomsten er undertegnet av Storbritania, USA, Kanada, Norge, Holland, Belgia, Hellas og Polen. Den franske Nasjonalkomite vil også fortsatt stille sine skip til De Forenede Nasjoners disposisjon.

**Sveits:** Den sveitsiske regjering har med virkning fra 1. oktober forbudt all eksport av krigsmateriell, og alle produkter til fremstilling herav. - Dette skritt er tatt etter at Sverige, Spania og Tyrkia har tatt lignende forholdsregler, og vil være til stor skade for Tyskland.

DU SKAL SEDE AVISEN VIDERE STRAKS DU HAR LÆST DEN. VÆR FORSIKTIG.

Nyheterne pr. søndag 1/10 1944.

**Vestfronten:** Situasjonen på vestfronten karakteriseres av en veldig oppladning av menn og materiell langs hele den 700 km lange front, og av de alliertes luftangrep som tar til i intensitet. - Den viktigste melding er at Calais ble befridd av kanadiske styrker litt før kl. 8 søndag morgen. Tyskerne klarte ikke å gjenoppta noen organisert motstand etter våpenhvilen, da det hersket stor uenighet blandt soldatene om hvordan en skulle motta de alliertes betingelser. Den tyske kommandant ble tatt til fange litt over midnatt, og adskillige tusen fanger er kommet inn. Borgermesteren i Dover meddelte igår at alle langtrekkende kanoner på den annen side av Kanalen er erobret, og de britiske småbåter er utenfor fare for artilleribombardement for første gang siden 12. august 1940. Ved Calais fall får de allierte en stor havn 20 nautiske mil fra engelsk havn, og allierte skip kan passere Kanalen uten fare for beskyting av tyske kystbatterier.

Alle jernbaner mellom Zuiderzjøen og Nijmegen-fra springet er øvskåret ved flvangrep. Tyske motangrep mot kilen ved Nijmegen er slått tilbake, og kilen blir utvidet vestover mot Hertogenbosch. Mellom Düren og Maas har de allierte hatt ny framgang og nærmer seg grensen. - V for Tounhout har de allierte hatt jevn framgang over en 30 km bred front. Ved Prüm har amerikanerne hatt ny framgang. - På grensen mellom Luxembourg og Tyskland er Wasserbillig og en liten by erobret. - Ramberville nær Epinal er tatt på 3. arres avsnitt. 8 km lenger S er St. Helena befridd.

I 500 tunge bombefly og store styrker andre fly angrep lørdag troppesamlinger, transportmål og tyske stillinger i og bak kampsone. Blandt de byer som ble angrepet var Münster, Hamm og Bielefeldt. Mositos har de siste netter bl.a. angrepet Karlsruhe og Hamburg. Inatt fortsatte britiske fly dagflyenes angrep og konsentrerte seg særlig om trafikkmål, jernbaner og bruer i Ruhr, og lektere på Rhinen. I den siste uke er det kastet 30 000 tonn bomber mot strategisk viktige knutepunkter i Tyskland.

**Østfronten:** Det meldes om kamper mellom finske og tyske styrker ved Torneå. Finnene fordrev tyskerne fra byen etter en nattlig landgang, men tyskerne samlet forsterkninger til motangrep. I Haparanda har de svenske myndigheter forsterket grensevaktene og latt oppføre berridader og sperringer. - I Estland hamrer det russiske artilleri løs på de tyske stillinger rundt Riga og storgrepet på byen er umiddelbart forstående. Russerne har erobret øya Moon mellom fastlandet og Øsel. - Under fremstøtet gjennom Estland har russerne tatt opp 30 000 falne og 16 000 sårede tyskere. - I Warsjawa holder polske styrker fremdeles stand på den 3. måned, og holder enkelte bydeler. I S Polen har russerne tatt Iwowa, på grensen til Putenia. I Ungarn har russerne tatt Gyula, V for Arad. Store styrker er gått over Donau og inn på jugoslaviske område, S for Jernporten. De har tatt byen Begotin, og rensert 50 km av elvas V bredd. - Jugoslaviske styrker står ved Ungarns grense på en 40 km bred front langs elva Drava, en bielv til Donau.

Den russiske regjering har gitt ut en bok om russisk utenrikspolitikk under krigen, og betegner den engelsk - amerikansk - russiske koalisjon som et varig trekk i russisk politikk.

**Italia:** Større operasjoner er umuliggjort på grunn av de dårlige værforhold. På V avsnittet er Fumicino nådd og tyskerne drevet ut av Savignano, på veien Rimini - Bologna. - Bruer og veier ved Vnedig, Milano og i Podalen er angrepet av bombefly. Styrkene var satt inn mot friskrene i N Italia, men klarte ikke på noen måte å fylle sin oppgave. Friskarenes rekke vokser daglig, og de har nylig tilfødd tyskerne et nederlag i Venezia-provinsen. - Det meldes om streiker i Milano, Bologna og Torino.

**Hellas:** Flere departementer i den greske regjering er flyttet inn i de områder som er befridd av innlandstyrkene. De allierte har utnevnt en milit regjerner i Aten-området.

**London:** Det britiske admiralitet meddeler at 15 britiske ubåter i farvannene fra Norskehavet til Bøerhavet i den siste tid har senket 33 tyske handelsskip og 4 marinefartøyer.

På den polske regjeringens amodning er øverstkommanderende for den polske hær, Sosnowsky, avskjediget fra sin stilling. Som ny øverstkommanderende er utnevnt general Turdeus Komorowsky, alias general Bor.

**Belgia:** Den belgiske krigsrett i Bruxelles er nu klar til å begynne sitt arbeid. Krigsretten i Namur har dømt 3 quislinger til døden og 7 andre til strenge fengselstraffer.

**Frankrike:** Den franske finansminister har opplyst at alle formuer som er ulovlig erhvervet under okkupasjonstiden vil bli konfiskert. Formuer som er opptjent på handel med fienden og ved salg på svartebørs o.l. kommer inn under denne nye bestemmelse.

Pressens stilling idag.

Fritt Land forsøker i en leder den 25/9 å gi utseende av at det er rettet kritikk mot avisen for dens behandling av etterkrigsproblemerne og at det øves sensur overfor den frie presse i dens behandling av disse spørsmål.

Vi kjenner ikke til hva kritikken mot Fritt Land går ut på og hvilke artikler er betegnet som

"ukloke". Men påstanden om en sensur kan ikke gå ubåktet, da den er egnet til å skape mistillit til de frie aviser. Vi kan for vår del si at det aldri er gjort noe forsøk på å øve press på oss i behandlingen av disse spørsmål. Vi kan fritt behandle de forslag som er fremkommet f.eks. om behandlingen av Tyskland etter krigen, og gjengi Vansittarts forslag eller de mest forsonlige, uten at det vil bli foretatt noe i den anledning. Bare på ett punkt øves det kontroll. Ingen må lage paroler på egen hånd eller motarbeide en parole som allerede er gitt. Det er mulig at kritikken mot Fritt Land er satt inn på dette punkt. Vi vil også helt for egen regning si at vi finner det uriktig offentlig å rette kritikk mot nordmenn i utlandet som ikke har noen mulighet for å rettferdiggjøre seg overfor den norske almenhet. At kritikken er rettet mot en ikke navngitt person gjør ikke saken bedre, da en derved bare kommer til å ramme flere personer. I et slikt tilfelle burde kritikken etter vår mening vært rettet til vedkommende embedsmann direkte eller til hans overordnede i London, en utvei som Fritt Land skulle hatt full anledning til å benytte seg av. Etter vår mening er den kritikk som er rettet mot Fritt Land en sak mellom denne avis og de norske myndigheter, og egner seg ikke til en diskusjon i pressen. Da saken imidlertid er båret frem offentlig vil vi ikke unnlate å gjøre oppmerksom på at Fritt Lands påstand om sensur utenfor den absolutt påkrevd er fullstendig grunnløs, i hvert fall for vårt vedkommende.

**Norge:** Natt til tirsdag 19. september proklamerte tyskerne unntagelsestilstand i Hønefoss. Foranledningen var denne: Under kontroll på Hønefoss torg fredag 15. september kom norsk og tysk politi over to sekker med radiomateriell, bl.a. fullstendig utstyr til en radiosender. Det lyktes eiermennene å forsvinne. Under en razzia i en forretningsskjul i sentrum samme dag ble 5 personer som drev med forskjellig illegalt virksomhet overrumplet. Ialt ble 8 personer arrestert og ført til Victoria terrasse. Lørdag formiddag ble det gjort et dristig kup i et dynamittlager ved Veieemoen, hvor 1 700 kg dynamitt ble ført bort. Gjerningsmennene forsvant sporløst. Natt til tirsdag rekvirerte kommandanten ekstra Gestapo fra Drammen og tysk militær fra Hvalsmoen og Helgelandsmoen. Ca. 1 000 mann rykket inn i Hønefoss på motorsykler, biler og lastebiler. De besatte alle offentlige kontorer, stengte telefonen og sperret stasjonsområdet på jernbanen. Alle viktige veikryss utenfor byen ble besatt. Tyske fly kretset over området. Befolkningen fikk beskjed om at alle som ble påtruffet på gaten etter kl. 17 ville bli skutt. Og så begynte razziaen fra hus til hus. Det kom under denne til skuddveksling mellom nordmenn og tyskere og det meldes om tap på begge sider. Fra onsdag ble unntagelsestilstanden utvidet til omegnen av Hønefoss i 16 km omkrets. Det er foretatt mange arrestasjoner.

Nyheterne mandag den 2. oktober 1944. Bl. 18730.

**Vestfronten:** Tyske motangrep mot Hønefoss-kilen er slått tilbake, og kilen er blitt forsterket ved fremgang N for Oss og ettersom tyskerne blir drevet vekk fra bredden til Maas. - 2. arme i Holland står 50 km fra kanadiere i 1. arme, og 5 km Ø for det viktige knutepunkt Hertogenbosch. Kanadiere har nådd den hollandske grense på 2 steder og står inne i Holland N for Merxplass. - Etter at oberst Schörner overgav Calais, er hittil over 7 000 fanger bragt inn. Den eneste kanalhavn som ennå er på tyskeres hender er Dunkerque som er ovrignet med en besetning på 15 000 mann. - Korrespondent melder at tropene fra 1. amerikanske arme har gått til storangrep på Siegfriedlinjen i et nytt avsnitt ved Aachen. Artilleriet satte først inn en voldsom sperreild. Derpå gikk 400 allierte fly til aksjon på et ganske lite område, og amerikanerne strømmet gjennom åpningen som granater og bomber har slått i Siegfriedlinjen. 3. amerikanske arme har tatt Grevenmacher 24 km NØ for Luxembourg. - Før stormen mot det tyske rike, setter inn forbereder det allierte luftvåpen offensiven med ved et vellykket oppbud av fly å bombardere tyske mål i og bak fronten. Britiske bombefly angrep i natt Braunschweig og andre mål i Tyskland. I formiddag angrep store styrker flygende festninger mål i distriktene omkring Kiel og Kassel. - General de Gaulle er utnevnt til kresborger av sin fødeby, Lille. På offisielt hold i London er det sendt ut en oppfordring til det østerrikske folk om i handling å vise at det ikke vil ha noget å gjøre med sine tyske herrer. Dette kan de gjøre ved å danne hemmelige komiteer for å lette inntoget for de allierte tropper.

**Østfronten:** Sopot, 30 km S for Beograd er befrikket av Titos styrker. Russene står 80 km fra Nisj i Jugoslavia. - I Ungarn har russerne gått forbi Szeged, 150 km S for Budapest. Den positive frihetsskormite har protestert kraftig overfor regjeringen i London mot at general Bor er utnevnt til polsk øverstkommanderende.

**Finnland:** Den tidligere sjef for det finske statspoliti Antoni holdes tilbake i Stockholm. Den svenske justisminister meddeler at det i løpet av denne uke vil bli bestemt hva de skal gjøre med ham, under henvisning til at krigsforbrytere ikke har adgang til Sverige. Antoni har samarbeidet med Gestapo, og deltatt i forfølgelsen av jødene.

**Hellas:** Britiske tropper har gått i land på Kythia, S for Peloponnes, og 2 andre øyer i Egeerhavet.

Nyheterne tirsdag 3/10-1944.

**Vestfronten:** Kanadiske tropper har utvidet sitt bruhode over Antwerpen - Turnhout kanalen, og behersker nu 3/4 av kanalen. Moxom, en forstad til Antwerpen er erobret. Korridoren gjennom Nederland utvides på høyre fløy mot Maas ved Boxmeer og har erobret Meijel, 12 km fra Maas etter en framrykking på 10 km. - I sitt nye fremstøt mellom Aachen og Geilenkirchen har amerikanerne tatt Warkstein og gått over Wurm. Jernbanen Aachen-Düsseldorf er avskåret. Amerikanerne har hatt en del fremgang på Epinal avsnittet og 7. arme har erobret Ronchamp nær Belfort. - Mosquitos angrep i natt 51 tog i Tyskland. Andre fly angrep Braunschweig, mål i V Tyskland og flyplasser bak de tyske linjer. Ingen fly gikk tapt. Idag angrep 1 000 amerikanske fly tankfabrikker og Daimler Benz fabrikker nær Karlsruhe, samt flyplasser ved Nürnberg.

En korrespondent melder at de tyske sivilpersoner i de okkuperte områder ikke viser noe tegn på nervøsitet eller frykt, at det faller naturlig for dem å adlyde ordre, og at de venter den allierte militæradministrasjon skal tenke for dem. Ikke i noe tilfelle er det kommet til demonstrasjoner. - Sjefen for de amerikanske flystyrkene opplyser at amerikanske fly har kastet vel 1 million tonn bomber siden krigen begynte, derav 430 000 siden invasjonen i V tok til. Flyvåpnet har siden Pearl Harbour tapt 14 600 fly og 72 000 mann i falne, sårede og fanger. 27 000 fiendtlige fly er skutt ned. - Britiske fly kastet forrige måned 41 000 tonn bomber mot fiendtlige mål.

**Østfronten:** General Bor sendte idag ut en dagsordre hvori det ble opplyst at motstanden i Warsjawa er opphørt etter at alle forråd og all proviant er uttømt. Kl. 22 den 2. oktober falt det siste skudd, etter at polakkene i 63 dager for annen gang i denne krig hadde kjempet for sin hovedstad. Polakkene har ført en heltmodig kamp som har vakt vår største beundring. - Ved Riga har russerne trengt gjennom tyskeres ytre forsvarslinjer Ø for byen. - Finnene har åpnet et femarmet angrep mot den viktige by Rovaniemi, som har vært sete for det tyske anneksjonskvarter i Finland. Etter erobringen av Torneå rykker finnene fram langs vestkysten mot Kemi.

**Italia:** 5. armés tropper har erobret Monchidoro, 30 km fra Bologna.

**Balkan:** Zajecar, 75 km fra Nisj, på hovedbanen til Hellas er erobret av russiske styrker. Marskalk Titos tropper har brutt de to hovedjernbanelinjene mellom Jugoslavia og Italia, og 2 baner til Østerrike. - Tyskerne har nesten fullstendig evakuert den sydlige del av Hellas til Korinth-kanalen, men det synes som om de forbereder å sperre dennes utløp. - En rekke øyer til i Egeerhavet er på allierte hender, bl.a. Mytilene og Chios. Allierte tropper skal ha gått i land på den NV del av Kreta. - Greske friskarere har brutt jernbanen langs kysten til V Trakia; Jannina er omringet.

**Bulgaria:** De bulgarske tropper er stillet under russisk overkommando. Amerikanerne har gjort den russiske regjering oppmerksom på at amerikanske offiserer av russerne er blitt utvist fra Bulgaria, og at man venter at de skal få anledning til å komme inn i landet igjen.

**Belgia:** Den belgiske statsminister Pierlot uttalte i sin tale ved åpningen av parlamentet at Belgia vil sette all sin kraft inn i kampen mot Tyskland og delta ved å beskytte kommunikasjonslinjene. Belgia vil, uttalte Pierlot, også delta i okkupasjonen av Tyskland.

**London:** 172 tyske generaler er døde eller tatt til fange siden offensiven i sønnen begynte. - Den britiske fagorganisasjon har offentliggjort en plan for oppbyggingen av den engelske industri etter krigen. Etter forslaget skal all transport-, vann-, gass- og elektrisitetsforsyning under offentlig kontroll. Det skal opprettes industrieråd med representanter for arbeidere, arbeidsgiverne og regjeringen. Det foreslås kontroll med utnyttelsen av jord og kraft i industriområdene. Konsumentråd skal etter forslaget overvåke prisbevegelsene og kvaliteten. Arbeiderne skal i det hele ha større innflytelse i industrien. Forslaget skal om 3 uker drøftes på en fagforeningskongress.

**Det fjerne Østen:** Det er blusset opp voldsomme kamper i Hananprovinsen, og det er meldt om store tap på begge sider.

Tysk mentalitet.

Det er meget alminnelig å gi nasismen alene skylden for denne krigen, og for tyskeres grusomheter. På innflytelsesrikt alliert hold blir det derfor ofte bestemt hevdet at ikke hele det tyske folk, men bare nasistene skal straffes. Av samme grunn blir det også talt imot en fredsavtale som bringer for store byrder over det tyske folk, og som vil gjøre det umulig for Tyskland igjen å innta sin plass blandt nasjonene. Utenriksminister Eden erklærte for en tid siden at det foreligger utallige beviser på at de tyske generaler som har innsatt at krigen alt er tapt allerede treffer forberedelser til en ny krig.

I Moskva er det dannet et soldaterråd, under ledelse av generel Sevdltitz med tilslutning av de fleste tilfangetagne tyske generaler. Disse generaler uttaler seg meget hatsk mot Hitler og nasistene, og oppfordrer det tyske folk til å se opp den håpløse kampen. De

tyske generalers revolte den 20. juli er et utslag av samme begrepsveksling, som ønsker fred før Tyskland er helt ødelagt av en total krig i hjemlandet. Opposisjonen fra disse generaler som siden 1933 har støttet nasistene fordi sidse førte en politikk som samstemte med oppiserenes planer, kan bare sees som et forsøk på å unngå betingelsesløs kapitulasjon for Tyskland, og den totale allierte kontroll av alle tyske forhold i en lang tid fremover. De tyske generaler prøver på denne måte å skape en tilstand som vil gjøre det mulig for Tyskland enda en gang å reise seg og gjøre et nytt forsøk på å erobre verdenshefedommet.

De tyske nasister som innser det uungåelige nederlag, forbereder seg på å fortsette sitt partis virksomhet på illøgal vis etter nederlaget og unge nasister utdannes i guerillakrig o.l.

Alle disse tyskere har det samme mål, at Tyskland igjen skal bli en stormakt, og alle er besatt av prøysserånden som lovpriser krigen og gjør menneskeslakteri til heltebedrifter og en av menneskenes edleste egenskaper.

De tyske generalers aksjoner har desverre vunnet ikke liten sympati på enkelte allierte hold, og særlig i de land som aldri har vært okkupert av tyskere har man aldri helt kunnet oppfatte at en meget stor del av det tyske folk ser seg selv hevet over alle andre, og at "Herrenvolk" mentaliteten er meget alminnelig.

En av de viktigste oppgaver de allierte vil stå overfor etter Tysklands betingelsesløse kapitulasjon er å utrydde prøysserånden hos det tyske folk. Dette kan bare skje ved at nasistene og militærklikken blir fratatt enhver mulighet for å påvirke den tyske ungdom, og skape den end som tilslutt må ende i en ny krig. Dette kan neppe skje ved at de allierte ved tvang søker å presse inn på det tyske folk synsmåter som er fremmed for det. Tyskland er for tiden neppe modent for et parlamentarisk styre i likhet med det norske og man må derfor finne frem til en annen form for demokrati som ligger bedre til rette for tysk lynne. Oppdragelsen av den tyske ungdom må føres inn på nye veier hvor man søker å utnytte det tyske folks evner, til positivt byggende arbeid og få den til å kjempe for andre idealer enn dem som nu er i høysetet i Tyskland. For å oppnå dette vil de allierte måtte søke samarbeide med de deler av det tyske folk som har greid å bevare troen på demokratiets idealer.

Nyhetsene obsdag den 4. oktober 1944. Kl. 18.30.

**Vestfronten:** Britiske bombefly har sprengt dikene ved Walchen utenfor Scheldemunningen, og oversvømmet de tyske stillinger. Befolkningen på øya fikk beskjed om å bringe deg i sikkerhet 2 dager i forveien. I Dunkerque har den kanadiske øverstkommanderende gått med på 2 dagers våpenhvile for at sivilbefolkningen skal kunne komme seg bort. - 2. arme har framgang på begge sider av Nijmegen-kilen, og holder storparten av riksveien Nijmegen-Arnhem. - Kanadiske styrker har rykket 12 km fram langs kvsten N for Antwerpen, og holder en lengere strekning av veien Antwerpen-Breda. - Allierte styrker som angriper N for Aachen rykker langsomt inn i Siegfriedlinjen tross vekslende motstand fra artilleri, småkalibrede våpen og bunkers. Ubach og festningen Rimbreg er erobret. S for Aachen er den tyske motstand sterkere. Korrespondenter melder at amerikanerne står enda lenger inne i Siegfriedlinjen enn ved Ubach. Fanger er bragt inn. - Amerikanerne har trengt inn i Fort Brinant som er et viktig støttepunkt ved Metz. - Flere kilometer av Dortmund-Ems kanalen er blitt tørrlagt ved et flyangrep. Kanalen er meget viktig og forbinder Berlinområdet med Nordsjøen. Mengder av båter og ferges av alle slag ligger kantret på den uttørrende bunnen. - Moskitos angrep Kassel og andre mål i V Tyskland i natt.

**Østfronten:** Russiske tropper har erobret Dagø, utenfor Rigabukta. Russiske og jugoslaviske styrker nærmer seg Beograd, hovedstaden i Jugoslavia. Russerne står 60 km fra byen i en stor bus i N og NØ, og jugoslaverne står 25 km fra den i S og V. En russisk general er kommet Uleåborg for å lede de felles finsk - russisk operasjoner mot tyskerne.

**Bergen:** En sterk styrke britiske bombefly angrep idag ubåter og ubåtskur i Bergen. 1 fly gikk tapt. Fra Bergen meldes det at 100-150 allierte bombefly utførte et 20 minutters angrep mot byen. Ifølge de hittil foreliggende meldinger var ubåthavnen hovedmålet. Laksevåg med verksted ble imidlertid også ødelagt. Bergens mek. verksted (visstnok ikke det store) er sterkt skadet. Firmaet Engelsen og Sønn fikk fulltreffer. Et garveri ble ødelagt og mange nordmenn skal desverre være drept her. En båt, tilhørende Thv. Halvorsen, ble senket. Bunkers depot ble skadet.

**Det fjerne Østen:** Store amerikanske bombeflystyrker har angrepet de japanske oljeraffinerier på Balikpapan, på nederlandsk Borneo. En regner at 20 % av den beste japanske flybensin kommer derfra.

**Østerrike:** Fra Bern meldes at det er brutt ut uroligheter i Wien, og at det er foretatt mange arrestasjoner. I Steier-området har det vært streiker og sabotasje etter at nasistene meldte at rasjonene ville bli satt ned med 10 % - I forrige uke ble det som kjent sendt ut et opprop til det østerrikske folk om aktivt å vise at det ikke ville ha noe med nasistene å gjøre.

Nyhetsene torsdag 5/10 1944.

**Vestfronten:** 2. britiske arme har åpnet et nytt angrep S for Arnhem og har rykket 2 km fram i 2 angrepsretninger. De britiske tropper møter hard tysk motstand, og heftige kamper utkjempes ved Eider, 3 km S for den viktige bru ved Arnhem. N for Aachen har de amerikanske tropper utvidet der kile de har trengt inn i Siegfriedlinjen ved Ubach, N for Aachen. Lenger S har de hatt framgang tross sterk motstand og vanskelig, myrlendt terreng. - Kanadiske tropper har hatt betydelig framgang ved Antwerpen og holder en linje 11 km N for byen. Selve byen er utenfor de tyske kanoners rekkevidde. - På avsnittet mellom Antwerpen og Hertogenbosch nærmer allierte tropper seg Tilburg på en 20 km bred front. - Britiske flygere melder at tidevannet har utvidet bruddet i demningen ved Walchen, og at det er tegn til at området blir evakuert. - Igår angrep allierte jagerer og jagerbombere jernbanemål i Holland og N Tyskland. 47 lokomotiver og 414 jernbanevogner ble ødelagt, og jernbanelegemet revet opp på 65 steder. Inatt angrep britiske bombefly mål i V Tyskland og la ut miner. 4 fly gikk tapt. Britiske Lancasters angrep imorges flåtehavnen i Wilhelmshaven. 1 fly saknes. I dag angrep over 1000 amerikanske bombefly med sterk jagereskorte jernbanemål i Köln og Rheine samt flere flyplasser i Tyskland.

**Hellas:** Allierte tropper er landsatt i N hellas, Albania og på flere av de greske øyer, og har oppnådd kontakt med fienden. Landsetningene ble foretatt både fra sjøen og luften og store mengder transportfly tok del i operasjonene. - Natt til igår rykket britiske tropper inn i Patras på N Pelopones, og flyplassen der er erobret. - Korrespondenter melder at landingen ble foretatt av britisk infanteri og formasjoner fra RAF. Greske partisaner samarbeider med troppene. RAF Spitfires landet på det greske fastland alt flere dager før selve landingen fra sjøen og fikk bygget ut landingsplasser, og forberedte seg på å stå imot større tropestyrker. - 5 tyske divisjoner står for øvblirket på det greske fastland, og de blir nær og mer isolert etter som de allierte operasjoner skrider frem, og ved russernes og marskalk Titos fremrykking i Jugoslavia og Bulgaria. Ved landingen i Albania er Korfu isolert. - New Zealand ske styrker som har holdt seg skjult på Kreta siden tilbaketrekningen i mai 1941, har nu igjen dukket opp, og hjelper de allierte styrker som er landsatt. - Tyskernes evakuering av øyene i Egeerhavet fortsetter i skot tempo, men de blir tilføyd svære tap av britiske fly og flåtestridskrefter.

**Østfronten:** Fra Finland meldes at 200 tyskere som var blitt tilbake i Torneå har overgitt seg til finnene. Omkring Kemi utkjempes det harde kamper mellom finnene og en SS divisjon. I Jugoslavia har russerne hatt rask framgang mot hovedstaden og blodige nærkamper utkjempes i utkanten av Beograd. - I anledning av Warsjawas fall har den polske general Kuhl forordnet en sørgetid på 15 dager.

**Italia:** 5. arme utkjemper heftige kamper under fremrykkingen mot veien Bologna - Rimini og har erobret den viktige by Forlì. I Adria-avsnittet har kanadiske tropper erobret San Donato og festnet sitt grep på stillingene N for Ravenna. Tungt bombefly var på vingene igjen idag ett er flere dagers dærlig vær, og angrep jernbanemål i N Italia.

**Moskva:** Stalin har overrakt den høyeste russiske utmerkelse, Suverov-ordenen til den øverst kommanderende på V-fronten general Montgomery, sjefen for 5. arme i Italia general Mark Clark. Lordseilbevarer Lord Beaverbrook, og den britiske produksjonsminister Littleton. De to første har fått utmerkelsen for sine opperlige militære resultater, og de to siste for sitt framgående arbeide for levering av krigsmateriell til Russland.

**Sverige:** Det svenske utenriksdepartement undersøker mulighetene for å frigjøre lagrene av kull og koks som ligger i Sverige, bestemt for Norge. Betingelsene blir imidlertid at de kun kommer det norske sivilforbruk til gode.

**London:** Utenriksminister Hull opplyste i Underhuset igår at den britiske ambassadør i Spania var blitt forsikret om at Spania ikke vil gi avl for krigsforbrytere. Portugals stilling til dette viktige spørsmål er ennå uklart.

**Frankrike:** Det er offisielt begynt forberedelser til rettsforfølging mot marskalk Petain. Petain som for tiden befinner seg i Tyskland, blir anklaget for forforrederi og samarbeid med tyskerne.

**Japan:** Det opplyses at 7 japanske admiraler til er døde, slik at ialt 19 admiraler er døde i den siste måned.

Hva er UNRRA?

Den 2. november 1943 undertegnet 44 nasjoner en avtale i Washington om å opprette en internasjonal organisasjon, hvis formål skal være "å skaffe mat, klær, husly og legehjelp til krigens ofre i de befriede land. Den skal forberede og ordne med hjemsendelsen av krigsfanger og landflyktige, hjelpe til med gjenreisningen av den mest nødvendige jordbruks- og industriproduksjon og gjenopprettelsen av de viktigste samfunnsfunksjoner." Avtalen er undertegnet av 44 allierte nasjoner, deriblant Norge, og tilsammen utgjør de over 80 % av jordens befolkning. Avtalen går under navnet UNRRA. Arbeidet til UNRRA som er en forkortelse for United Nations Relief and Rehabilitation Admini-

stration. De forenede nasjoners hjelpe- og gjenreisningsadministrasjon er bygge opp om "The Council". - Rådet som er den høyeste instans, Her sitter en representant for hver av de 44 nasjoner. Norges representant er sjefen for Forsynings- og Gjenreisningsdepartementet, statsråd Frihagen. Rådets oppgave er å trekke opp retningslinjene for UNRRA's generelle politikk. Det skal møte minst 2 ganger om året, og vedtakene gjøres som regel ved simpelt flertall. Dette er et stort fremskritt. I Nasjonenes forbund kreves enstemming, og Det Internasjonale Arbeidsbyrå krever 2/3 flertall. Mellom Rådets møter skal en "Central Committee" Centralkomite fungere. I denne komite er bare USSR, USA Storbritania og Kina representert. Norge fikk imidlertid her satt igjennom at Centralkomiteen skulle ta et annet lands representanter med på råd når dets saker var til behandling. "The Director General" - Generaldirektøren er Centralkomiteens formann, og han har den utøvende makt. Han skal velges enstemmig av Centralkomiteen. Til Generaldirektør ble valgt H.E. Lehmann. Som hans stedfortreder ble valgt den russiske representant Mensjikov.

En rekke rådgivende komiteer ble valgt: Forsyningskomiteen: Dennes formann innkalles til møtene i Centralkomiteen, når forsynings spørsmål drøftes. - Komiteen for finansiell kontroll: Denne komite kontrollerer budsjettene og gir sine merknader til dem. Videre gir den råd i spørsmålet om UNRRA hjelpens mulige inflatoriske virkning i de land som hjelpes. Norge er b. a. representert her. - Essuten er det 2 regionale komiteer: Europakomiteen og Komiteen for Det fjerne Østen. Disse komiteer har til oppgave å undersøke foreløpig det behov som måtte tenkes å være til stede i den krigsherjede verden når krigen er forbi. Statsråd Frihagen er viseformann i Europakomiteen.

Økonomien er ordnet ved at Rådet anbefalte at de ikke-okkuperte land skulle betale 1% av sin nasjonalinntekt i tiden 1. juli 1942 til 30. juni 1943 til UNRRA. De bevilgende myndigheter skal yde bidraget frivillig, men det er klart at et hvert land vil være sterkt moralsk forpliktet til å bevilge beløpet. Hele beløpet som UNRRA's arbeid på denne måte vil få inn er beregnet til 2.5 milliarder dollars. Dette betyr et vendepunkt i det internasjonale samarbeidets historie. For første gang prøves verdens-skatt til beste for den lidende menneskehet. I et senere nummer vil vi behandle UNRRA's oppgaver.

Nyhete fredag den 6. oktober 1944. Kl. 18.30.

**Vestfronten:** Kanadiske styrker N for Antwerpen som gikk over den hollandske grense ved Putta truer med å avskjære retrettveien for tyskerne på den oversvømmede øya Walchen i Scheldedeltaet. S for Scheldedeltaet angripes en stor tysk lomme konsentrisk. - Allierte tropper rykker langsamt mot Tilburg tross kraftig motstand, og har tatt Alpha, 8 km SV for byen. I Ø står britene 4 km fra Tilburg. N for Aachen presser amerikanerne på gjennom Siegfriedlinjen tross heftig motstand. Ø for Herbach har de nådd Heggendorf. Voldsomme tankslag raser her. - Våpenhvilen i Dunkerque utløp kl. 10 i formiddag. Evakueringen var alt over igår kvell og en regner med at 19 000 sivilpersoner kom ut av byen. Den tyske garnison er på 15 000 mann. I Ø Frankrike raser det heftige kamper ved Metz og Nancy. - Britiske bombefly utførte i natt et kraftig angrep på Saarbrücken som er en viktig jernbaneknutepunkt for forsyningene til Siegfriedlinjen. Berlin og andre mål i V Tyskland ble også angrepet. Miner ble lagt. 3 bombefly saknes etter disse operasjoner. Under angrep på Nederland er 38 lektere senket. Idag angrep over 1 200 tunge amerikanske bombefly eskortert av 1 000 jager mål i Berlin, Hamburg, Harburg, Neu Brandenburg og mange andre mål. - Noen flygende bomber som ble skutt ut fra fly, kom over S England idag. 1 av flyene ble skutt ned.

**Hellas:** De britiske tropper i Hellas har rykket østover fra Patras og har tatt festingsbyen Rhion, som behersker det trange innløpet til Korintbukta. Tyske kanoner som ble erobret bombarderer nu med godt resultat tyske skip. En gresk quislinavdeling på 1 500 mann overgav seg uten kamp, og lot tyskerne i stikken. Byen Tripolis i det indre av Pelopones er tatt av innlandsstyrkene og nesten hele halvøya er befridd. - Fra Albania meldes det om patroljetrefninger og artilleridueller. En rekke fiendtlige kanoner er bragt til taushet. Den første landstigningen i Albania ble foretatt ved Saranta, tvers over for Korfu.

**Østfronten:** Russiske tropper sto igår 14 km Ø for Beograd etter erobringen av Pancevo. Mange fanger er tatt. - Enkelte tyske oppklaringsforsøk langs fronten i Polen er slått tilbake. I Finland gjør tyskerne iherdige anstrengelser for å gjenerobre Torneå, og angriper med Stukas og panservogner. - News Chronicle's korrespondent i Estland melder at tyskerne den 19. september myrdet over 3 000 menn, kvinner og barn i en arbeidsleir i Kluga, nær Tallin, før de trakk seg tilbake. - Fanger fra 10. tyske armekorps beretter at offiserene har fått ordre om å skyte hver 10. mann hvis de trekker seg tilbake uten ordre. - Eternølere som under tilbake trekking ikke følger med vil bli samlet opp, stilt for standrett og skutt.

**Belgia:** Den belgiske hær holder på å bli reorganisert, og kjernen vil bli dannet av de 150 000 mann i motstandsbevegelsen.

DU SKAL SENDE AVISEN VIDERE STRÅS DU HAR LEST DEN

VÆR FORSIKTIG.

Nyhete nr. søndag 8/10 1944.

**Vestfronten:** Kanadiske styrker har opprettet et sammenhengende bruhode over Leopoldkanalen ved sammenslutning av de små bruhoder. N for Antwerpen er Ossendrecht tatt og styrker står 5 km fra Bergen op Zoo, et viktig knutepunkt for forbindelsen med Walcheren og Beveland. Ø for Vlissingen ble demningen mot sjøen på Walcheren gjennombrutt lørdag. Britiske og polske styrker står 2 km fra Tilburg. - N for Hijemegen er det heftige kamper og britiske styrker har tatt 2 landsber. - N for Aachen har styrker fra 1. amerikanske arme trent åvot inn i Siegfriedlinjens forsvarstyrker. Mellom Geilenkirchen og Alsdorf har de trent fram 3 km over en 10 km bred front, og tyskerne motstand og kanonild avtar. Der kjempes i utkanten av Geilenkirchen. Alsdorf, Hesweiler og Werkstein er erobret, og amerikanerne har nådd Verliandenheide, 5 km NØ for Aachen. - Et nytt angrep er begynt ved Monschau, 25 km S for Aachen. - 3. amerikanske arme har begynt et angrep på 30 km bred front mellom Metz og Nancy. I løpet av 24 timer fra fredag til lørdag aften var over 8 000 fly i virksomhet over Tyskland og Vestfronten. - 4 800 tunge bombefly eskortert av 2 000 jager og jagerbombere angrep den tyske krigsindustrien i Stettin, Buhlend, Magdeburg, Kassel, Lutzendorf og i trekanten Köln - Düsseldorf - Aachen. 51 jager og 15 bombere gikk tapt. 8 nedlandet i Sverige. 49 tysk fly ble ødelagt i luften og på bakken. - Kambdemningen ved den sveitsiske grense er sprenget av allierte bombefly. Meldinger fra Sveits sier at den er helt ødelagt og vannstanden i Rhinen ovenfor er sunket 2 meter. 2000 allierte fly støttet landtroppene i Holland. I løpet av 60 timer er det kastet ned 30 000 tonn bomber. - Flygende bomber har igjen vært over London og S England. Noen skade oppsto. Et fly som fraktet de flygende bomber ble skutt ned.

**Østfronten:** Russene setter seg bedre fast på Bsel som er den siste av øvene i Rigbukta hvor tyske styrker ennå holder stand. Store slag er ifølge frontmeldinger i gang i området ved Memel, og N for Warsjawa, hvor kampene står om det russiske bruhodet over Nancy. I Ungarn rykker russerne fram over en bred front mot elvene Theiss og Kriss 180 km fra Beograd. Fortropper står 60 km inne i Ungarn, og grenseforsvaret er brutt. Amerikanske fly fra Italia støtter den røde hær. Moskva kringkaster har oppfordret det ungarske folk til alminnelig reising mot tyskerne. - I Finland fortsetter det tyske press mot Torneå.

**Hellas:** Den tyske garnison på øya Levita overga seg idet britiske styrker gikk i land på øya. Samos er også på allierte hender. På Pelopones fortsetter oppryddingen. Havnebyen Navolion på Ø kysten er erobret og britiske styrker rykker nordover mot Korint. Tyskerne har blokkert Korintkanalen ved å sprengte to bruer og senke et skip. - En britiske destroyer har senket en tysk destroyer og skadet en annen utenfor Salonikis havn.

**Italia:** På Adriaavsnittet har indiske tropper gått over Fluminio. Sagliano S for elva er erobret. Lenger V har amerikanske styrker rykket 3 km fram fra Lojano og artilleri beskytter forstedene til Bologna. - 800 amerikanske fly fra Italia angrep oljeraffinerier ved Wien og jernbanemål i Ungarn.

**Frankrike:** Den franske regjering har besluttet å utvide den rådgivende forsamling til ialt 246 medlemmer, 149 for motstandsbevegelsen hjemme, 25 for motstandsbevegelsen ute, 60 fra det gamle parlament og 12 fra imperiet. Den utvidede forsamlingen vil ha sitt første møte den 7. november.

**Belgia:** Den belgiske regjering har sperret alle bankinnskudd og skal inndra alle løpende pengesedler. Nye sedler skal utstedes. Regjeringen vil sette alt inn på å få slutt på inflasjonen. - I Belgia diskuteres nu etterkrigsproblemene og Belgias stilling i det nye Europa. Man innser at Belgia ikke kan stå alene og det foreslås en nær tilknytning til Storbritania, som i tilfelle skal overlates flybaser i Belgia mot at belgiske fly får benytte britiske flybaser. - De belgiske jernbaer er nu igjen effektive.

**London:** Det britiske arbeiderparti og det liberale parti har besluttet å stille til valg uavhengig av de partier som de har arbeidet sammen med under krigen. Arbeiderpartiet vil stille seg til valg på et arbeiderprogram basert på det sosialistiske grunnsvn partiet går innfor. Når den tid kommer de samlingsregjeringen har fylt sin misjon, må den skilles på en måte som er verdig det glimrende samarbeide som har bragt England gjennom krigen.

Utenriksminister Eden har uttalt i Bristol om internasjonale problemer etter krigen at man ville være kom et godt på vei når det gjelder sikringen av freden dersom alle nasjoner innså at de er avhengige av hverandre. Det må skapes en internasjonal myndighet som rår over væpnede styrker som kan settes inn for å håndheve dens beslutninger. Dette er nødvendig i en verden som ennå ikke er moden nok til å godta den internasjonale rett. - Organisasjonen må bygge på et intimt samarbeid mellom de 3 stormakter.

**USA:** Konferansen i Dumbarton Oaks er bragt til en tilfredsstillende avslutning. Det er oppnådd enighet om dannelsen av en internasjonal organisasjon. Representantene skal nå forelegge resultatet av forhandlingene for sine respektive regjeringer og en venter en uttalelse i nær fremtid.

**Kairo:** Ved en 14 dagers konferanse i Kairo er det oppnådd enighet om dannelsen av et forbund av arabiske stater som i første omgang skal omfatte Egypt, Syria, Libanon, Transjordanla og Irak. Senere håper en at også Saud-Arabia og Jemen skal slutte seg til forbundet. I an-

ledning av dannelsen av forbundet ble det uttalt at det arabiske folk har stor sympati for jøderne på grunn av den behandling de har fått i Europa, men denne sympatien må ikke blandes inn i spørsmålet om å gi jødene et hjem i Palestina, da en ikke må glemme at Palestina er et meget viktig arabisk land.

**Norge:** Etter eksplosjonen ved Kongsberg kanonfabrikk arresterte tyskerne fabrikkens NS-direktør Mørk. Dessuten ble en verksmester og en tegner plus hirdens bedriftsvern, som ikke hadde passet godt nok på, arrestert.

På foranledning av Kirkedepartementet har Justisdepartementet sendt alle landets sorenskriverer et rundskriv, hvor disse pålegges ikke å godta de fødsels-, dåps- og vigselattester som de prester som har nedlagt embetene nu bruker. Som kjent sluttet disse prester å bruke de gamle attestene og embetsstemplene og de har siden utstedt liknende attester med nye embetsstempler. Ingen sorenskriver må ta hensyn til rundskrivet og påbudet. De attester som kirkefrontens prester, skilførsatt godtås som fullt gyldige.

Samtlige prester på Lillehammer har fått generelt taleforbud. Man mistenker nasipresten Bjørne Thyness for å stå bak denne aksjonen. Thyness har lenge sett seg arg på at de forviste prester på Lillehammer samler store skarer til gudstjenester og måter, mens han selv må preke for tomme benker.

Natt til søndag den 1. oktober gikk det flvalarm i Drammen ve 1/2 12 tiden. Flvalarmen varte en times tid. Da nattoget fra Oslo kom til Drammen, ble plutselig hele stasjonsområdet avsperrt og alle menn i den registreringspliktige alder ble arrestert og ført bort. En time etter lød det store drønn over byen. Det var knottfabrikken på Grønland på Strømsøssiden som gikk i luften.

Nyheterne mandag den 9. oktober 1944. Kl. 18.30.

**Vestfronten:** Korrespondenter melder at kanadiske styrker av 1. arme fra sjøsiden har gått i land i Scheldemunningen og rykker fram i retning av Terneuzen. De har dannet 2 bruhoder ved Hoofdplaat, N for Gent. Hensikten med aksjonen er å frigjøre den viktige havneby Antwerpen som alliert havn, og fjerne de tyske tropper som står i Scheldemunningen. Fra Antwerpen rykker kanadierne nordover på begge sider av Schelde. N for Schelde har kanadierne nådd bruene over til Beveland. Knipetangvegelsen mot Aachen har god fremgang. Amerikanerne presser på mot Ø fra Ubach og har rykket 2 km fram. 1. amerikanske arme har avskåret alle riksveiene som går østover, nordøstover og sydover. Bare 7 km skiller kjevene i knipetangen og korrespondenter melder at garnisonen i byen og den nærmeste omegn er så godt som øringet. - I offensiven mellom Metz og Nancy har 3. arme rykket 10 km fram, befridd 8 landsbyer og tatt 1 700 fanger. Noen flyvende bomber kom over England i natt, noen av dem ble skutt ned. I formiddag angrep over 1 000 svære amerikanske bombefly mål i Koblenz, Maintz og Schweinfurt. Flyene var eskortert av 1 000 langdistanse jagere. - En konvoy på 3 handelsskip og 8 eskortskip ble imorges angrepet av britiske Mosquitos utenfor Norskekysten. 2 handelsskip ble senket.

**Østfronten:** Et særkommunike fra den finske overkommando igår meldt at Kemi var befridd. 500 fanger ble tatt. Tyskerne er dermed berøvet sin siste havn i Den botniske Bukt. - I Litauen har russerne med stor kraft brutt gjennom den tyske front på begge sider av Schaulen, og rykker mot Libau, Memel og Tilsit. Gjennombruddet ble fortatt i en lengde av 280 km og hele fronten har forskjøvet seg 100 km lenger fram. Russerne har tatt 2 000 steder, deriblant Erzvilke, 20 km fra den tyske riksgrense, og kastet tyskerne ut av mesteparten av Litauen. - I Ungarn rykker russerne hurtig fram og står 120 km fra Budapest. På 2 døgn har de tatt over 4 000 fanger. - I Timokdalen, SØ for Beograd, på grensen mellom Bulgaria og Jugoslavia er en stor tysk styrke utryddet av russerne i forening med jugoslaviske styrker.

**Det fjerne Østen:** Et særkommunike fra Pearl Harbour melder at store amerikanske krigsskip har bombardert japanernes viktige støttepunkter på Markusøene, som ligger 1 700 km fra Tokio. Mesteparten av det japanske kvartalleri ble slått ut.

**Stockholm:** Telefonforbindelsen mellom Stockholm, Berlin og Hamburg er brutt.

**London:** Churchill og Eden er i Moskva for rådslagning med Stalin og Molotov. Den amerikanske ambassadør vil være til stede ved forhandlingene.

**Grekenland:** Visepresidenten for UNRRA, Mensjikov har kunngjort at det vil bli sendt skipladninger med hvete til Grekenland. Kanada har i flere måneder sendt varer til Grekenland. En representant for Røde Kors har meddelt at 1 million grekere er omkommet i de 16 første måneder av den tyske okkupasjon.

**Balkan:** Etter forhandlinger mellom marskalk Tito og representanter for den bulgarske regjering er det truffet avtale om et nære samarbeide i kampen mot tyskerne.

**Danmark:** Det danske frihetsråd har meddelt at det er opprettet et spesielt utvalg for å undersøke krigsforbrytelser, og sikre en rettferdig behandling av sakene.

**Rettelse:** Som våre lesere sikkert la merke til hadde trykkfeilsdjevlen i vårt forrige nummer gjort utenriksminister Hull til engelsk utenriksminister istedenfor Eden.

DU SKAL SENDE AVISEN VIDERE STRAKS DU HAR LEST DEN VÅR FORSIKTIG.

Nyheterne tirsdag 10/10 1944.

**Vestfronten:** Fellen omslutter nu nesten helt de tyske styrker i Scheldemunningen. Tyskerne angriper kraftig ved kanadiernes siste landingssted, men disse har holdt sine stillinger og avansert slik at de står bare 400 meter fra veien inn til Beveland. En regner med at det er 10 000 tyskere i lommen. - Ifølge frontkorrespondenter er Aachen nu helt omringet. Offisielt meldes at amerikansk infanteri som kommer fra N har vunnet 600 meter terreng og står godt og vel 1 km fra den sydlige arm. En alliert offiser dro imorges inn i Aachen. Og østerrødt dognvætskalkommandant et ultimatum om overgivelse innen kl. 10.15 imorgen, ellers vil byen bli lagt i grus. Veien Monschau - Düren er brutt. - Ø for Nancy er le Tricour og 11 andre steder erobret. 1. franske arme har under harde kamper rykket 3 km videre inn i Belforogapet mot le Tilot.

Inatt angrep en sterk styrke RAF jernbaner og industrimål i Bochum i Ruhr. Wilhelmshafen og mål i V Tyskland ble også angrepet. 7 maskiner saknes. - Flyvende bomber var igjen over England og voldte skade.

**Østfronten:** Russerne har i fremstøtet gjennom Litauen nådd Østersjøen ved det Kuriske hav, 35 km S for Kemel. Andre tropper står 20 km Ø for Memel. - I fremstøtet mot Tilsit står russerne 12 km fra Øst Prøyssen. - I Ungarn rykker russerne fram på en 160 km bred front og står 80 km fra Budapest. Igår rykket russerne over Theiss. - SØ for Beograd har russiske og jugoslaviske tropper nådd fram til Veliki Morava dalen.

**Hellas:** Britiske tropper har befridd Korint, og står 80 km fra Aten. Tyskerne gjorde ingen motstand men etterlot 250 greske quisling-tropper som øyeblikkelig overgav seg. Fra Aten meldes at patrioter har åpnet kamper mot tyskerne inne i byen.

**England:** Churchill og Roosevelt har sendt ut sin månedlige felleserklæring om ubåtsituasjonen og melder at det er gått tapt nesten like få skip som i mai 1944, krigens beste måned. Antall ubåter som er senket i forhold til tapt tonnasje er fremdeles tilfredstillende.

**Moskva:** Churchill hadde imorges en konferanse med sin militære og diplomatiske stab før han fortsatte samtalen med Stalin. Samtalen igår varte i 3 timer.

**Belgia:** Den franske nasjonalbank har gått med på å betale 30 millioner pund sterling til Belgias nasjonalbank som erstatning for det gull franskmennene oppbevarte for belgierne i Dakar, men som de siden utleverte til tyskerne.

**London:** Den britiske og den amerikanske regjering har sendt Tyskland en kraftig advarsel hvor det heter: Den polske regjering har underrettet den britiske regjering om at den har mottatt tilfredstillende etterretninger om at tyskerne akter å sette i verk massehenrettelser blant fangene i konsentrasjonsleirene i Birkenau i Polen. Tusenvis av personer fra alle europas land sitter i disse leire. Den britiske regjering gjør klart at om denne plan for øst eller lignende planer gjennomføres vil alle personer som deltar i grusomhetene bli stillet til ansvar, fra den høyeste til den laveste, og den britiske regjering vil ikke skv noe middel for å finne og straffe de skyldige. Den amerikanske regjering har sendt ut en liknende advarsel.

Vårt hemmelige våpen.

Denne rettleiding er sendt ut av Hjemmefrontens Ledelse: Tyskerne truer stadig med sitt hemmelige våpen, som de skal sette inn i den siste avgjørende kamp, når nøden er størst. Vi har også et slikt våpen, et våpen som vi kan forsikre er effektivt og som vi ikke vil betenke oss på å bruke når situasjonen krever det. Bruken av vårt hemmelige våpen kan imidlertid ikke improviseres, den må forberedes i sinnene av hver enkelt. Allerede nå skal det gis en del råd og anvisninger: 1. Signalet til aksjon blir i tilfelle gitt av Hjemmefrontens Ledelse. 2. Ordren utsendes gjennom den frie presse og over London Radio. 3. Ingen må la seg rive med i aksjoner som ikke er satt i verk av Hjemmefrontens Ledelse. Spontane enkeltaksjoner har ingen sjans til å kunne føres til en heldig slutt, den vil bare bringe nød og ulykke. Vær på vakt overfor nasistiske provokasjoner. I Oslo ble det således for en tid siden gjort et forsøk på å sette igang generalstreik i provokatorsk hensikt. Skal aksjonen få den nødvendige slagkraft, må den omfatte alle, både ånds- og kroppsarbeider sjefer som underordnede. De få unntak som må gjøres vil det senere bli gjort klart rede for. Med sikte på de vanskelige forsyningsforhold som kan oppstå, er det også tidligere rådet til å sørge for, såvidt mulig, å ha mat i huset. Vi vet det er vanskelig, så smått det er med mat fra før, men litt måtte kunne gjøres. Særlig må familier med spebarn søke å ha litt turrmelk eller hermetisk melk i huset. De som måtte ha den slags, må vise sin samfunnsånd og overlate dette til familier med spebarn. I en kritisk situasjon kan tilførselen av vann, gass og elektrisitet bli avstengt. Man bør derfor også på andre måter forberede seg. Forberedelsene bør gjennomføres uten unødig utsettelse, da en aksjon kan bli påkrevet når som helst.

En aksjon av slikt omfang vil ikke bli brukt uten nødvendighet, men krever våre interesser eller vår ære som folk det, så både kan og vil den bli satt i verk. Da kreves det av hver nordmann at han følger parolen. Den som svikter, vil for alltid bli merket.

Konferansen i Dumbarton Oaks.

Etter 6 ukers forhandlinger ført mellom USA, Storbritania og USSR, og siden mellom USA Storbritania og Kina er man kommet til enighet om et forslag til en fredsorganisasjon. Forslaget skal forelegges alle de allierte regjeringer og danne grunnlaget for den endelige og mer detaljerte plan. - Det foreslås opprettet en institusjon, "De forenede Nasjoner", hvori alle fredselkende land kan delta. Institusjonen skal være et redskap til trygging av freden og den skal hindre og fjerne alle uoverensstemmelser mellom nasjonene. - Alle medlemmer av fredsorganisasjonen forplikter seg til å avholde seg fra å bruke trussler til å gjennomtvinge sin vilje.

Organisasjonen vil bestå av 3 forsamlinger: 1) Plenarforsamlingen, som skal være et rådgivende organ. 2) Sikkerhetsrådet, som skal ha den utøvende myndighet, og 3) en internasjonal domstol.

I Plenarforsamlingen som treer sammen en gang årlig er alle tilsluttede nasjoner representert og hver nasjon har en stemme. Dette råd velger 6 av medlemmene i Sikkerhetsrådet og har rett til å suspendere medlemmer av organisasjonene. Ved valg til Sikkerhetsrådet kreves det 2/3 flertall, men i mindre viktige saker kreves det bare almindelig flertall.

Sikkerhetsrådet som alltid sitter sammen består av 11 medlemmer, hvorav 5 er fast, nemlig representantene fra Storbritania, USA, Russland og Kina, og senere Frankrike. De 6 valgbare medlemmer sitter i 2 år. De nasjoner som er medlemmer godkjenner at Sikkerhetsrådet handler på deres vegne. Sikkerhetsrådet bærer det primære ansvar for at freden bevares og ansvaret for en systematisk regulering av rustningsindustrien. Man er ennå ikke enig om avstemningsmåten innen Rådet. Sikkerhetsrådet sørger for at ethvert spørsmål som kunne føre til gnidninger blir opptatt til drøftelse og griper inn hvis de mener freden er truet. Rådet kan når det finner det påkrevet gå til økonomisk og diplomatisk press eller til nødvendig krig for å gjenopprette fredelige forhold. Saken kan også avgjøres ved voldgift.

Den internasjonale domstol, som skal løse alle juridiske tvistemål landende imellom, er alle land medlemmer av. Dommer avsagt ved domstolen vil om nødvendig bli gjennomført ved bruk av de sterkeste maktmidler. Alle medlemmer av organisasjonene må påta seg å stille væpnede styrker, våpen og annet hjelpemateriale til organisasjonens disposisjon. Det vil opprettes en internasjonal luftstyrke som alltid vil stå ferdig til øyeblikkelig aksjon, og en generalstabssjef vil overta kommandoen over de væpnede styrker og legge de militære planer.

Det vil også bli anledning til å danne regionale overenskomster når disse harmonerer med Rådets grunnprinsipper. Videre foreslås det opprettet et råd for økonomiske og sosiale saker på 18 medlemmer og organisasjonens store tanke er å danne et mellomfolkelig samarbeide i økonomiske og sosiale spørsmål.

En permanent stab av fagfolk skal stå til Sikkerhetsrådets disposisjon, og en generalsekretær med et fast sekretariat skal ordne de løpende saker.

Norge: Onsdag den 11/10 om morgenen ble Vakuom Cil's drivstofflager på Sorenge sprengt.

Nyhetene onsdag den 11/10 1944. Kl. 18.30.

Vestfronten: N for Antwerpen har de allierte skåret over den siste retrettlandevei for tyskerne som står på Scheldedyene. - De allierte landgangsstyrker på S bredden av Schelde har bedret sine stillinger. Den tyske kommandant i Aachen har avslått å overgi seg og de allierte har begynt generalangrepet mot byen. - Fly har angrepet Köln og Koblenz idag.

Østfronten: Russerne har nådd fram til Østersjøen ved Polangen N for Memel. I framstøtet mot Tilsit har de tatt Schwingi og Tanroggen. - I Jugoslavia har russerne avskåret veien og jernbanen fra Nisj til Beograd.

Frankrike: De franske myndigheter har begynt opprensningen innen den franske administrasjon. Alle Vichynimistrene skal arresteres og alle statstjenestemenn som har samarbeidet med fienden eller har vært strøbet vil bli avsatt.

Portugal: Den portugisiske regjering har meddelt at den ikke vil gi asylrett for krigsforbrytere.

London: Den polske statsminister Mikolajczyk er innbitt til å delta i forhandlingene i Moskva sammen med Churchill, Eden og Stalin.

Norge: Den allierte øverstkommanderende general Eisenhower har sendt ut en alvorlig advarsel om skipsfarten på den norske kyst. Her heter det at på grunn av viktigheten av å avskjære sjøveien mellom Norge og Tyskland har de væpnede styrker fått ordre til å angripe ethvert skip i norske farvann, uansett størrelse eller hva slags skip det er.

Det fjerne Østen: Mellom Japan og Formosa har amerikanske fly og flåtekrefter angrepet Riu-kiu-øyene og senket 12 japanske handelsskip og skadet 26 andre.

Nyhetene torsdag 12/10 1944.

Vestfronten: Amerikanske patruljer rykket idag inn i Aachens gater. Store infanteristyrker rykker sammen om byen, særlig mot industristrøket i NØ. Siden den tyske kommandant igår avslo det allierte kapitulasjonsforslag har byen vært under uavbrutt bombardement fra land og luften, og står i flammer. Korrespondenter melder at byen er hårdt medtatt, men at den er for stor til å bli helt ødelagt uten ved lengere tids bombardement. Tyskerne vil ikke overgi Aachen, men kjempe til siste mann for at kampen om byen kan bli et symbol for motstanden på tysk jord. En stor del av soldatene og sivilbefolkningen som har kommet unna partifolkens opsikt, søker over til de allierte linjene og overgir seg. - Det allierte brudehode 8 for Schelde er utvidet og befestet. Den tyske motstand ved Leopoldkanalen er blitt svakere. Allierte bombefly har laget nye bresjer i dikene på Walcheren som er delvis oversvømmet. - I Ø Holland rømmer tyskerne den søndre del av nedre Rhin, og 2. arme holder 20 km av sydbredden fra et punkt V for Arnheim.

Britiske bombefly angrep idag anlegg for syntetisk olje i Wanne-Eickel i Ruhr. Bremen og andre mål i V Tyskland ble også angrepet. Inatt angrep Moscos Berlin og V Tyskland. 1 fly gikk tapt. Noen få flygende bomber kom inn over England idag. Skade ble voldt. Endel av bombene ble skutt ned.

General Eisenhower sa på en pressekonferanse i hovedkvarteret idag bl.a.: Vi har full tillit til at alle allierte nasjoner vil stå samlet om oss under sluttkampene. Vi har et hardt arbeide foran oss, men seiren er sikret. Ingen kan si akkurat når Tyskland vil bryte sammen og det er intet som tyder på at vi ikke blir nødt til å føre et vinterfeltog. Vi har en oppgave av enorme dimensjoner foran oss når det gjelder utbyggingen av tilførselskinjene. - Det vil ikke bli noen venskapelig omgang med tyskerne fra vår side. Vi kommer som erobrere og bare den omgang med tyskere som er nødvendig for administrasjonens skyld vil bli tålt. Tyskerne vil bli behandlet overensstemmende med sivilisasjonens lover. Eisenhower uttalte at det ikke er gjort nok vesen av den innsats 1. flybårne divisjon gjorde ved Arnheim, da den satte Montgomerys styrker i stand til å rykke langt frem og besette viktige bruer.

Østfronten: I Memelområdet har russerne trent gjennom en sterk tysk forsvarslinje. - Russiske styrker har nådd grensen til Øst Prøyssen på bred front i Tilsitområdet, og Tilsit ligger under ild fra det russiske artilleri. 30 voldsomme tyske motangrep ble slått tilbake i dette avsnitt. - Fra Kaunas området rykket russerne igår fram 15 km og har tatt Panave. - Trusselen mot Budapest stiger stadig. Russerne har fordrevet tyskerne fra Ø bredden av Theiss og erobret Szeged, som er Ungarns nest største by. Lenger NØ kjempes det i Debrecen og på grensen til Rumenia er hovedstaden i Transylvania, Cluj (Klausenburg) tatt. - I Jugoslavia er russiske og jugoslaviske tropper i ferd med å omringe Beograd.

Fra Sverige meldes at etter den endrede situasjon i Østersjøen har 900 russere som flyktet til Sverige innskipet seg for en finsk havn.

Italia: På V kysten har brasilianske patruljer fra 5. arme nådd et punkt 20 km fra Spezia. Tuange bombefly fra Italia har angrepet industriområde i og omkring Wien. Flyplasser i Tsjekkoslovakia, Østerrike og Ungarn ble angrepet av jager.

Bulgaria: Etter at Bulgaria har akseptert de foreløbige allierte våpenstillstandsbestingelser er en alliert kontrollkommission kommet til Sofia. Fra Moskva meldes at det viktigste punkt i betingelsene er at de bulgarske tropper og statstjenestemenn skal bort fra gresk og jugoslavisk territorium innen 15 dager.

Moskva: Den polske premierminister i London, Mikolavczyk, kom idag til Moskva i fly ifølge med sin utenriksminister og en militær stab. Premierministeren i det polske råd i Lublin er også ankommet til Moskva sammen med sjefen for den polske befrielsehær under Lublinregjeringen. De 2 regjeringer vil sammen med Churchill og Stalin drøfte det polske problem. Et betydelig forberedende arbeide er gjort av Churchill under de lange forhandlinger med Stalin. Stalin besøkte for første gang den britiske ambassade under en bankett igår, og ble ønsket velkommen av Churchill som talte på russisk.

Norge: Den norske øverstkommanderende har sluttet seg til general Eisenhowers erklæring om at alle skip langs den norske kyst kan risikere å bli angrepet. Det heter bl.a.:

Det er av den største betydning i denne avgjørende fase av krigen å hindre at tyskerne trekker tropper til Tyskland fra de sekundære krigsskueplasser. Tyskerne vil på alle måter prøve å få troppene fra Finland tilbake til Tyskland, men dette vil bli forhindret med alle midler. Vi er oppmerksom på at trafikken langs den norske kyst er av vital betydning for store deler av Norge. Imidlertid er den militære betydning av tyskernes transporter så stor at de norske interesser må vike, og general Eisenhowers beslutning er truffet etter samråd med den norske overkommando.

Sikkerhetsplanen blir USA's største problem.

Svenska Dagbladet skriver under denne overskrift bl.a.: Da De Forenede Stater innledet de viktige forhandlinger med de andre stormaktene som skal bestemme etterkrigsverdenens utseende ble det klart at landet sto overfor avgjørelsen av et utenrikspolitisk spørsmål av like stor

betydning som antagelsen av Monroeoktrinen og nektelsen av å delta i Nasjonenes Forbund. Det gjelder kort og godt å beslutte om man skal forene seg med de andre allierte statene og skape en sikkerhetsorganisasjon med myndighet til under visse omstendigheter å sette USA's og andre staters stridskrefter i aksjon mot ethvert angrep i fremtiden. Den alminnelige opinion og diskusjonen i hele USA, uttalelser fra regjeringsmedlemmer og partierklæringer fra begge partiene stemmer overens i det at USA skal delta i en internasjonal organisasjon, og like sikkert er det at det ikke råder noen tvil om at USA står klar til å tre inn i et forbund som har til oppgave å skape internasjonal sikkerhet.

Men denne påfallende enighet som her fått observatører til å uttrykke håpet om at det grunnleggende spørsmål i USA's utenrikspolitikk ikke igjen skal bli gjenstand for strid mellom partiene er ikke i og for seg nok. Spørsmålet er på hvilken måte organisasjonen skal kunne gjøres effektiv og her ligger vanskeligheten for USA.

Er USA i seg selv og andres interesse rede til å påta seg slike avtalemessige forpliktelser at dets stridskrefter kan settes inn uten spesiell krigserklæring fra kongressens side. Eller vil USA igjen isolere seg eller i høyden gå med på å delta i en ineffektiv organisasjon. Det er det samme spørsmål landet sto overfor i 1919 da det nektet å gi Frankrike garantier og å støtte Nasjonenes Forbund. Regjeringen og representanter for de andre stormaktene på konferansen i Dumbarton Oaks har nådd enighet i spørsmålet om sikkerhetsorganisasjonens effektivitet. I de planer som ble fremlagt for møtet er det sagt fra om at hurtighet og slagkraft, under stormaktens ledelse, men under samarbeide med de mindre nasjoner gjennom et sentralt verdensråd, er deres svar på dette spørsmål. Etter all sannsynlighet tviler de på effektiviteten i en hver ordning som skulle tvinge De forenede Staters medlemmer av Rådet til først å rådspørre kongressen hver gang det skal gripes til militære maktmidler. Når flertallet av verdensrådet har stemt for anvendelse av militære styrker så må Rådet ha rett til umiddelbart å sette disse inn mot en angriper. Antydninger om USA's holdning kan man finne i partienes valgprogram. Begge partiene erklærer at de har formulert teksten til sine uttalelser om utenrikspolitikk med fullt kjennskap til forslaget i USA planen, og på begge hold har man gått med på å gi verdensrådet rett til å gripe til militære maktmidler mot en angriper. Spørsmålet er nu hva det amerikanske folk og kongressmedlemmene kommer til å gjøre. Ansvarsbevisste kommentatorer taler om en meget viktig avgjørelse hvor det gjelder å overveie viktige konstitusjonelle problemer. Behandlingen av sikkerhetsplanen kommer til å bringe disse spørsmål fram i hele sin bredde.

Nyhetsene fredag den 13. oktober 1944. Kl. 18.30.

**Vestfronten:** Britene har begynt et nytt angrep fra Ø siden av Nijmegenkilen. Arnheim bruene er blitt ødelagt av britiske bombefly. - Aachen blir nu kontinuerlig bombardert av hundrevis av allierte jagerbombere. Noen tyske jagere viste seg også over byen. 12 av dem ble skutt ned. Flygerne melder at det er store skader på nesten 9/10 av byen som beskrives som hauger av ildmørje. Amerikanske tropper som rykket inn i byen igår melder at de så hvite flagg på mange av husene. - Britiske bombefly angrep i natt Hamburg og mål i V Tyskland. 1 fly gikk tapt. Enkelte flygende bomber kom inn over S England og London i natt.

**Østfronten:** Stalin meldte igår kveld at russerne har erobret Oradea Mare (Grosswardein) i Ungarn. Byen er et meget viktig vei- og jernbaneknutepunkt. - SV for Debrecen er Kis-Ujszallas som er et viktig knutepunkt på veien til Budapest, tatt. Tsjekkoslovakiske og russiske tropper har kjempet seg gjennom Karpaterne og inn i Tsjekkoslovakiet gjennom Duklapasset. I de siste 2 dager har britiske jagerbombere angrepet tyske flyplasser i Tsjekkoslovakiet, Ungarn og Østerrike.

**Hellas:** Britiske tropper har befrikk Aten og dens havneby Pirous.

**Det fjerde Østen:** Amerikanske flystyrker fra hangarskip har angrepet Formosa, utenfor SØ Kina. 35 japanske lasteskip ble senket eller skadet.

**Norge:** Vi gjengir uten kommentar kunngjøring i Larvik Dagblad av 11. ds.

Forbud mot potettransport med lastebiler i Vestfold Fylke.

Med øyeblikkelig virkning fra nu til 1/11 1944 må ingen lastebiler transportere poteter til sivilt behov. Forbudet gjelder både dag og nattkjøring. Hvis det handles mot dette forbud blir bilen beslaglagt og de som er i bilen arrestert og overlatt til Sikkerhetspolitiet. Selger og kjøper vil bli arrestert for sabotasje mot den tyske vernerakt.

Ortskommandanten.

USA: President Roosevelt holdt igår en tale til det amerikanske folk, hvor han bl.a. sa: Det er vårt mål å legge et sunt grunnlag for en fredsorganisasjon snarest mulig og uten å vente på at fiendlighetene er opphørt. Ingen må tro at vi har arbeidet i lang tid for å oppnå sikkerhet og samarbeide bare for å la det gå til grunne i reaksjonen straks etter krigen. Vi må sette full fart på for å få denne organisasjon i stand så vi kan opprettholde sikkerhet og fred når krigen er over. Det er ingen tid til overs.

Særmelding: Hilsen til Gunnar og Arvid fra Hans og Jens.

DU SKAL SEENDE AVISEN VIDERE STRAKS DU HAR LEST DEN

VÆR FORSIKTIG.

Nyhetsene pr. søndag 15/10 1944.

**Vestfronten:** Kanadiske tropper har gått over Leopoldkanalen på et nytt sted, denne gang ved Waterloo. Det er bragt forsterkninger til styrkene i de tidligere bruhodene, og tanks er satt over. Litt Ø for Waterloo er det oppnådd kontakt med styrkene som ble landsatt fra sjøen i Scheldes munning. N for Antwerpen foregår voldsomme kamper på Scheldes nordlige brødd der SS tropper er gått til angrep på Bevelandshalvøya for å utvide forsyningskorridoren til Walcheren som fredag bare var 4 km bred. 2. armés tropper rykket fredag 6 km fram over en 6 km bred front og nådde Venraij. Fremgangen fortsetter. - Amerikanerne begynte lørdag morgen et nytt angrep på Aachen, og det foregår nu heftige gatekamper i byens ruiner. Tyske forsøk på å unnsatte byen med tanks er knust. - På Mosellefronten har amerikanerne tatt Cornimont, N for Belfort.

Natt til lørdag angrep Mosquitos Köln og andre mål i V Tyskland. Lørdag angrep 1 000 og søndag over 1 200 tunge amerikanske bombefly mål i Köln og andre steder i V. Tyskland. Britiske fly kastet lørdag og natt til søndag 9 500 tonn spreng og brann-bomber mot innlandshavnen i Duisburg som er en viktig forsyningsbas for troppene på Vestfronten. Angrepet mot Duisburg søndag var det kraftigste som hittil har vært foretatt og det ble på lørdagens og søndagens RAF angrep kastet ned større bombelast mot Duisburg enn die Luftwaffe har kastet mot London siden krigen begynte. Braunschweig, Berlin, Hamburg og Mannheim ble også angrepet. Ialt deltok 4 500 britiske og amerikanske fly i lørdagens angrep. 45 gikk tapt. Flygende bomber var over S England natt til lørdag. Det ble voldt skader og det var en del ofre. Antall sivilpersoner som ble dropt ved fiendtlige angrep i september var bare 1/6 av tapene i august og 1/14 av tapene i juli.

**Østfronten:** Etter erobringen av Riga rykker russiske styrker fram mot Tukum, og hele jernbanen Riga-Mitau er rensert for tyske styrker. Kommunikat som meldte om intagelsen av Riga sier at hovedstedene i alle de 16 sovjetrepublikker nu er befrikk, og at tyskerne bare på få steder befinner seg på russisk jord. Riga vil ha uvurderlig betydning som basis for de kommende operasjoner mot Øst-Prøvsen. Tyske styrker som ble forsøkt landsatt bak de russiske stillinger ved Memel er knust. Memel har vært utsatt for et kraftig bombeangrep. - På sydfronten har russerne rykket gjennom Karpaterne og erobret Bistrita, NØ for Cluj. Andre styrker nærmer seg banen Budapest-Miskolez. Subotica, lenger S, er erobret og russerne rykker her mot Donau. Et særkommunikat fra Tito meldte lørdag at russiske og jugoslaviske styrker har rykket inn i Beograd, og at det foregår gatekamper. En rekke steder S og SØ for byen er tatt. Nisj er omringet.

**Italia:** 5. arme har rykket 5 km fram fra Savignano og erobret en rekke landsbyer. 5. arme har hatt lokal fremgang mot veien Bologna-Rimini tross meget heftig tysk motstand. En ny stor kontingent brasilianske tropper er gått iland i en italiensk havn. - Sjefen for den italienske statsbank, Atsolini, er dømt til 30 års fengsel for å ha samarbeidet med fienden ved å utlevere den italienske gullreserve til tyskerne.

**Finnland:** Finnene har hatt ny fremgang i sitt trearmede angrep mot Rovoniemi. I øvre Torneå-dalen utkjemper det heftige artilleridueller, men finnene har drevet tyskerne så langt mot N at flyktninger søndag begynte å vende tilbake over grensen ved Karungi. Ved at tyskerne har oppgitt havnen Liinarhamari i N Finland, er deres evakuering til Kirkenes og Vadsø vanskelig gjort.

**Kirkenes:** Russiske fly rettet onsdag og torsdag et angrep mot tyske skip i Barentshavet og Kirkenes. I Kirkenes ble 1 destroyer og 6 forsyningskip senket. 24 mindre skip ble også ødelagt. 2 forsyningskip og 1 eskortefartøy ble senket av motortorpedobåter.

**Stockholm:** To høyere tyske okkupasjonsoffiserer har flyktet til Sverige. Disse tyskere er ikke velkomne gjester, men vil bli behandlet etter visse bestemte prinsipper.

**Balkan:** Korfu, utenfor Albania, er befrikk av britiske tropper som ble landsatt etter at det var kastet flyblad. Storparten av den tyske garnison overga seg uten kamp.

**Ungarn:** Budapest kringkaster melder at Ungarn har bedt om våpenstillstand. Det menes at de allierte har godkjent Ungarns henstilling, og at Ungarn har akseptert de foreløpige betingelser.

**Det fjerde Østen:** Lørdag rettet en stor styrke superbombarere for tredje gang på en uke et kraftig angrep mot Formosa. Hovedmålet var industricentret Okayama.

**Moskva:** Statsminister Churchill og utenriksminister Eden har hatt en 2 1/2 times konferanse med statsminister Mikolajczek, den polske utenriksminister og formannen i det polske råd i Lublin. Lørdag var en delegasjon fra Lublin-regjeringen i konferanse med Churchill, Stalin, Eden og Molotov etter at Churchill og Eden på forhånd hadde konferert med Mikolajczek og den polske utenriksminister. - Sovjetregjeringen anerkjenner fullt ut at England har en berettiget grunn til å interessere seg for en vennskapelig løsning av det polske spørsmål, og særlig Stalin pukkter ikke på bare Russlands interesser i Polenspørsmålet.

**Norge:** Til korrigerings av Oslo Adressebok sendes til firmaer og bedrifter skjemaer for oppgave over funksjonarenes navn, stilling, adresse etc. I almindelighet en ordinær oppgave, som imidlertid idag lett kan misbrukes i registreringsøyemed. Bedriftene advares mot å utfylle og sende disse skjemaer inn i år.

- Hjelpen som UNRRA vil yde faller i fire grupper: 1) Forsvninger av de viktigste forbruksvarer for å dekke det øyeblikkelige behov, som mat, klær, brensel, husly og medisinere. 2) Helsearbeid og sosiale tiltak. Personer som påtreffes i befriede områder og som er blitt deportert, forflyttet eller evakuert dit, registreres og sendes hjem. 3) Forsvninger som faller innunder Rehabilitering, gjenreisning (den andre R i UNRRA) som frø, såkorn, gjødningsstoffer, råvarer, fiskeutstyr, maskiner og reservedeler, så landet selv kan få sitt eget hjelpearbeid igang og kan hjelpe andre befriete strøk. 4) For så vidt mulig å møte det øyeblikkelige behov skal det ydes hjelp til istandsettelse av lys-, varme- og kraftforsyningen, sanitærnett, transportapparatet og midlertidige lagre. Materiale skal skaffes for å få undervisningsarbeidet i gang igjen.

Det heter uttrykkelig at oppgaven må ikke oppfattes som innledningen til en gjenreisning. Jordbruk og industri skal bare hjelpes på fote for å lindre den øyeblikkelige nød. Igangsettelse for varig drift vedkommer ikke UNRRA, og heller ikke arbeidsløsheten.

UNRRA vil ta opp hjelpearbeidet ikke bare i de land som er tilsluttet organisasjonen, men også i fiendeland.

Betalingen for hjelp som ydes ordnes ved at UNRRA ikke skal bruke fullt ut av sine egne midler til hjelpearbeidet i land hvis regjeringer har muligheter for å betale. Det skal også være et prinsipp at en regjering som søker hjelp ikke skal påføre langvarige og tunge utenlandske gjeldsbyrder for å klare sine forpliktelser overfor UNRRA. Fiendeland som hjelpes skal under alle omstendigheter betale fullt ut.

Rådet anbefaler at UNRRA og dets funksjonærer fritas for skatter og toll, inn- og utreisestransport, militærtjeneste liknende forpliktelser. UNRRA's post anbefales gitt samme prioritet som diplomatkorrespondanse, og UNRRA's funksjonærer gis rettigheter ved reiser som svarer til diplomatrettigheter.

UNRRA er et instrument som er konstruert for å møte forutsette vanskeligheter. Og UNRRA er enn det. Det er et stortiltet forsøk på et planlagt internasjonalt samarbeid. Lord Selborne har sammenlignet UNRRA med Nasjonenes Forbund, skjønt det er karakteristisk for det endrede syn siden 1918 at UNRRA's organisasjon er fastere, oppgavene mer begrensede og funksjonene helt praktiske. I hvilken grad planen vil strekke til for å løse de øyeblikkelige oppgaver UNRRA vil møte, kan bare erfaring vise. Men en god begynnelse er gjort ved å løse de store administrative oppgaver som lar seg løse i forvegen, og en god rettleider for framtiden er det vellykkede anglo-amerikanske gjenreisningsarbeid som er utført i Nordafrika. Hvis Europa blir befridd gradvis, hva det er grunn til å tro, vil UNRRA lære underveis. UNRRA kan regne med goodwill fra hele den siviliserte menneskehet.

Nyheterne mandag den 16. oktober 1944. Kl. 18.30.

Vestfronten: Allierte patruljer har gått over Lek ved Roncum 12 km V for Aachen. De 3 allierte bruhoeder S for Schelde har sluttet opp med hverandre, og rykker vestover. 8 000 tyskere er avskåret her. N for Antwerpen er Wohnsdrecht tatt, og britene har rykket lkm videre fram.

- Presset mot Aachen fortsetter og heftige gatekamper utkjempes i utkanten av byen. Retrettveien fra Aachen ble lukket kl. 16.00 i ettermiddag. - Amerikanske tropper har trukket seg tilbake fra Drian fortet, som er et av de viktigste fort i Metz. - Store styrker bombefly angrep inatt Wilhelmshafen. Hamburg ble også angrepet og minner lagt. 11 fly saknes.

Østfronten: Russiske tropper har inntatt Potsdam etter å ha brutt gjennom sterke tyske stillinger. Dermed er evakueringen sjøveien av de tyske tropper i N Finland umuliggjort. Den eneste retrettvei går nu over land gjennom Norge. En nordsvensk avis melder at en østerrisk bataljon på Fiskerhalvøya har gått over til russerne. - Russiske og jugoslaviske tropper har nådd torget i Beograd. Nisj er tatt, og dermed er den viktigste tyske retrettvei fra Hellas avskåret. NV for Nisj har russerne gått over Morava og tatt Krusevac. - N for Cluj (Klausenburg) er Des tatt.

Hellas: Øya Naxos er befridd. Britiske krigsskip har landsatt tropper i Pireus. Megand V for Aten er tatt av britiske fallskjermtropper.

Stockholm: Det svenske utenriksdepartementet melder at all eksport av kuldelegre til Tyskland er stoppet.

Ungarn: Den nasistiske organisasjon "Pilkorsat" har ved et kupp overtatt makten i Ungarn, og den ungarske generalstabsjefen har gitt troppene ordre om å fortsette kampene uten å bry seg om Horthys ordre til å nedlegge våpnene. Budapest kringkaster stempler nu Horthy som en forreder. Ubekreftede meldinger sier at Himmler er ankommet til Budapest i fly med 15 gestapofolk.

Norge: Lørdag kl. 8.00 skjedde en voldsam eksplosjon på Ringnes bryggeri i Thorvald Meyers gate. Tyskerne hadde lagre av olje og flydoler på bedriften, og disse lagre ble ødelagt.

Josef Kussius metallverfabrikk på Bryn ble lørdag aften sterkt skadet ved en eksplosjon. Fabrikken arbeider for tyskerne.

DU SKAL SENDE AVISSEN VIDERE STRAKS DU HAR LEST DEN VÆR FORSIKTIG.

Nyheterne tirsdag 17/10 1944.

Vestfronten: Kampene fra hus til hus i Aachen fortsetter. Tyske forsøk på å bryte gjennom ringen om byen er slått tilbake. N for byen er Richterricht og Kohlscheid erobret. - 2. britiske arme har rykket nesten 2 km fram i området ved Venraij. Kanadiske styrker som tok Wohnsdrecht har holdt stand mot kraftige tyske angrep. - Siden landgangen i Normandie er det tatt 600 000 fanger i V. - 1 300 bombefly eskortert av 800 jager angrep idag Köln etter at Mosquito hadde vært over byen inatt. - Den engelske konge er vendt tilbake til Storbritania etter et 5 dagers besøk på Vestfronten.

Østfronten: I Beograd pågår det heftige kamper, og det er alt tatt over 1 500 tyskere til fange. - Russerne har rykket 20 km fram på den annen side av Riga, og dermed ytterligere sammenpresset de øringede tyske styrker i Kurland. I Østersjøen er 3 tyske skip til senket av russiske fly. Et kraftig flyangrep er også rettet mot Insterburg. - De finske tropper har gjenerobret Rovaniemi, den viktige by som var tyskernes hovedkvarter i Finland. Voldsomme kamper pågår også i Torneå-dalen.

Italia: 8. arme rykker fram på red front og nærmer seg elvene Pisciatello og Savio. Patruljer står 3 km fra Cesano. Også 5. arme har hatt ytterligere framgang mot Bologna. Det blir etterhvert tydelig at Kesselring samler sine styrker for å forsvare Bologna, og motstandet er overalt kraftig.

Det fjerne Østen: Det amerikanske admiralitetet melder at japanske flåteenheter er splittet i det vestlige Stillehav. De japanske styrker tok flukten etter å ha sett hvor sterke de amerikanske stridskrefter var. I motsætning til hva japanerne melder om disse kamper ved Formosa meldes det at bare 2 mellomstore amerikanske fartsøyer ble skadet av torpedotreff fra fly. 5 amerikanske fly gikk tapt. 95 japanske jagerfly ble skutt ned. Formosa ble idag for 6 gang på 7 dager angrepet av superbombere fra Kina. Fly fra hangarskip tilhørende Stillehavetsflåten angrep også øya. I Det Kinesiske Hav, er 1 japansk krysser og sansynligvis 1 destroyer senket.

Hellas: 11 tyske skip er senket eller skadet i Eggerhavet av lette britiske enheter.

Stockholm: Den svenske regjering har besluttet å sende sjeften for det finske sta polititi, Antoni, tilbake til Finland. Antoni var Gestapos ivrigste medarbeider i Helsinki og var den første krigsforbryter som søkte tilflukt i Sverige. - Fra Kiruna meldes det at det enda går et og annet malmtog til Narvik, men trafikken kan nær som helst stanse. I Narvik treffer tyskerne forberedelser til å ødelegge havneanlegget og har underminert kalene.

Norge: Etter at tyskerne har mistet sine ubåthavner i Frankrike og på Kanalkysten, måtte man vente økete allierte angrep mot tyske marinebaser langs Norges vestkyst. Det allierte angrepet mot ubåthavnen i Laksevåg er bare den første i en rekke lignende aksjoner som man må vente i tiden fremover og som vil være rettet mot tyske baser og mot den tyske skipsfart langs kysten. - Angrepet var såvidt en kan skjønne av de foreløbige rapporter militært sett meget vellykket. Slik som forholdene lå an var det dessverre umulig at range norske liv gikk tapt. Det må etter det som her er skjedd være klart for alle at det er forundt med den største fare å bo i nærheten av de tyske ubåtbaser. Det viser seg også at det stedlige luftvern var oppmerksom på dette og hadde frarådet at undervisningen ble satt i gang for 14 dager siden da tyskerne frigav skolen.

Bjørneviks teater har søkt politiets tillatelse til å dra på to måneders turne med "Pygmalion". Den blir selvsagt blokkert om den kommer i stand.

Jan Mayen.

Det er nu gjort kjent at norske styrker har holdt Jan Mayen besatt siden våren 1941. Styrkenes innsats har vært av største betydning for den allierte krigsføring ved at den har avsendt varrapporter til Storbritania 8 ganger daglig.

Like etter avslutningen av krigen i Norge kom oppsvannskipet "Fridtjof Nansen" med forsvninger og mannskap til øya for å besette den. Skipet gikk midlertid på et undervannsskjær og sank utenfor øya og forsyningene gikk tapt. Senere på året kom et annet norsk skip og tok med de 4 meteorologene som hadde vært på øya fra før krigen, og radiostasjonen ble ødelagt.

Tyskerne gjorde et forsøk på å besette øya, men ble passet opp av en britisk destroyer som tok tyskerne til fange.

Senere ble en britisk ekspedisjon sendt til øya, men kom ikke inn på grunn av isforholdene og den gikk isteden til Grønland.

Sjefen for de norske styrkene på Island ble gitt i oppdrag å ta ut 12 særlig skikkede menn som skulle oprette en værvarslingsstasjon på Jan Mayen. De uttatte var alle tidligere ishavsfarere og ble sendt avgårde med skipene "Veslekari" og "Honningsvåg" og fikk etter mange vanskeligheter landsatt forsvningene den 7. mars. De hadde med seg lemmehus som ble satt opp.



Tyskerne begynte straks med stadige fiangrep, pepret de norske stillinger ved maskingeværkuler og kastet bomber, men det er aldri vådt noen skade. En radiostasjon ble opprettet og en reservestasjon bygget på en fjelltopp. 10. april 1941 kom et nytt skip med 18 mann ombord. Etterkvart kom det flere mann og flere radiostasjoner ble opprettet og luftvernsskyts kom til å ha.

Sommaren 1942 fikk styrkene avlåsning, og den nye garnison hadde med seg elektrisk kraftanlegg, islandsponier, griser og høns. Siden har styrkene vært avløst hver sommer. Rundt det norske hovedkvarteret er det nu vokset opp en liten landsby. Troppene har en glimrende moral og kommandanten har ikke behov å ilagge noen disiplinærstraff. Sunnhetstilstanden blandt garnisonen er glimrende, og f.eks. forfrelse har bare forekommet etter besøk av forsyningskip.

**Parolens alvor.**

Når Hjemmefrontens Ledelse sender ut paroler er de vel bearbejdet og gjennomtenkt, selom grunnene ikke alltid kan gis av hensyn til fienden. Derfor paroler må derfor studeres grundig og følges så nøye som det overhode er mulig. Hjemmefrontens Ledelse har den oversikt vi andre mangler, og den er derfor også den eneste som kan forberede og gi ordre til aksjoner som omfatter hele folket. Oppropet "Vårt hemmelige våpen" som vi gjenga for en kort tid siden, er en alvorlig parole som det kreves at hele folket blir kjent med og følger.

Situasjonen i vårt land kan være langt alvorligere enn det overfløiske ser ut til, og signalet til aksjon kan bli gitt når som helst. Ingen kjenner hva aksjonen kommer til å gå ut på men den vil kreve hele folkets medvirkning og lojalitet, og sikkert gripe avgjørende inn i den vante rytme vårt liv har fått. Vi må forberede oss på alle eventualiteter, og fremfor alt gjøre å vi kan for å skaffe oss et reservelager av mat. Alle må hjelpe hvorandre. Instruksjonen vil fra Hjemmefrontens Ledelse bli gitt gjennom den fri presse og London Radio. Våre lesere har derfor en meget viktig oppgave i å sørge for at hver nordmann får sin avis hurtigst mulig. Da opplagene er forholdsvis bevarnet, gjelder det at hvert eksemplar sirkulerer raskt og når flest mulig mennesker på kortest mulig tid. Hvis ett eksemplar sees av mindre enn 15 personer på en dag, regner vi det for ineffektivt, og når vi kommer på spor av alt for dårlig sirkulasjon, blir avisen til vedkommende distributør øyeblikkelig stoppet. Men vær forsiktig, og husk at uværen prat er jevngodt med angiveri, og må behandles deretter.

**Nyhetsene onsdag den 18. oktober 1944. Kl. 18.30.**

**Vestfronten:** I Nederland har britene god fremgang i Scheldeområdet og kanadiske styrker har tatt Izendijke. Ø for Nijmegenkiln er Venraij, 12 km fra den tyske grense fast på de allierte hender og britene har rykket flere km videre mot Ø. - I Aachen fortsetter de voldsomme kampene, og amerikanernes ring rundt byen er fremdeles sammenhengende. - Ved foton av Vogesene har de allierte fortsatt fremgang tross hårdnakket motstand. - 25 000 tyske soldater er avskåret i S og V Frankrike uten enhver sjans til å slippe bort. Franske infanteristyrker holder dem fast. - 550 tunge amerikanske bombefly eskortert av 450 jagere angrep idag Köln for 4. gang på 5 dager. Kassel ble også angrepet.

**Finland:** "Aftenbladet" melder at øverstkommanderende for de tyske styrker i Finland, general Rundstedt er erstattet med general Keitel, en bror av festmarskalk Keitel. Rundstedt er østerriker.

**Ungarn:** Det er ennå ikke innløpt noen meldinger fra Ungarn uten de fra tysk hold. Der er i midlertid mange tegn som tyder på at nasistenes tak blir svakere ettersom det ungarske folk mer bestemt forlanger å bryte med Tyskland. Budapest kringkaster melder at gatekampene i Budapest stadig sprer seg. Den ungarske minister i Kjøbenhavn er kommet til Sverige. Han anerkjenner ikke den ungarske quislingregjering. Ministeren i Bern tar også avstand fra Salazirregjeringen.

**Hellas:** Den greske statsminister og andre medlemmer av regjeringen ventes til Aten idag.

**Argentina:** Den argentinske regjering har forbudt en nazi- og en fascistavis i Argentina.

**Det fjerne Østen:** Overkommandoen for den amerikanske bombekommando i Det fjerne Østen melder at alle militære anlegg av betydning på øya Formosa utenfor SØ Kina er ødelagt. Under operasjonene i disse farvann som pågikk i 9 dager ble over 800 japanske fly ødelagt og nesten 200 skip senket eller skadet. De amerikanske hangarskip og slagskip led ingen skade av betydning.

**Norge:** Tirsdag kl. 17.25 skjedde en voldsom eksplosjon på Lilleaker skole. Det var tyskernes ammunisjonslager der som sprengt i luften, og hele den ene fløyen av skolen raste sammen til en grushaug. En større tysk forlegning lå ved skolen. Ennå idag kjørte tyske sykkelbiler såredt derfra, men en vet ennå ikke hvor mange tyskere som gikk ned.

Det er foretatt massarrestasjoner i hele Trøndelag. Den kjente angiver Rinnan leder arrestasjonene. Legene i Trondheim ble 7/10 innkalt til konferanse hos politimyndighetene. Såvidt vites er 12 av dem arrestert.

DU SKAL SEENDE AVISEN VIDERE STRAKS DU HAR LEST DEN VÆR FORSIKTIG.

**Nyhetsene torsdag 19/10 1944.**

**Vestfronten:** I Schelde området fortsetter den allierte fremrykking mot W, S for munningen. Tyskerne er tydeligvis klar over den store betydning havnen i Antwerpen vil ha for de allierte og de gjør det ytterste for å holde stillingen på Bevelandshalvøya og Walcharen. De allierte har overskåret veien til Beveland-tangen ved erobringen av Wohnsdrecht og alle tyskernes desperate forsøk på å bryte gjennom de allierte stillingene er slått tilbake. - I den østre del av Nijmegen fremspringet rykker britene fram mot S og SØ fra Venraij. - I Aachen har amerikanerne begynt et nytt angrep mot de tyske stillingene og det raser voldsomme kamper. Alle tyske forsøk på å bringe forsterkinger gjennom ringen rundt byen er strandet med svære tap. Bombefly utførte idag et presisjonsangrep på bygninger i den NV del av byen som ennå er på fiendens hender. - Mositos angrep Hannover og Mannheim i natt. Over 1 000 svære amerikanske bombefly eskortert av 700 jagere angrep idag mål i Weintz og Ludwigshafen-Mannheim området.

Det allierte hovedkvarter har gitt en detaljert redegjørelse for de militære myndigheters administrasjon i Tyskland. Disse planer er bragt til utførelse i de erobrede områder. Militærstyrets lov vil bli innført og den tyske regjering og alle dens funksjoner vil bli opphevet. Den allierte militærregjering vil overta hele forvaltningen. All eiendom som tilhører det offentlige, staten eller partiet, vil bli beslaglagt. Handel med utlandet er forbudt og ingen tysker må overskride grensen av 31. desember 1937. Det er dødsstraff for å besidde våpen eller radiosendere og i det hele samarbeide de allierte. Det er dødsstraff for å vise allierte styrker gal vei. Alle politiske fanger blir frigitt, og det vil bli dratt omsorg for dem. De sivile domstoler vil bli overlatt i samsvar med domstolene før nasistene kom til makten. Tyske sivile arbeidsmenn skal bli på sin plass. Det nødvendige apparat for gjennomføringen av politisk og økonomisk kontroll blir opprettet. Avisene vil midlertidig bli stoppet inntil nye lisenser er gitt. - Disse militære lovbestemmelser er ikke uttrykk for planene på langt sikt overfor Tyskland. Det er en sak de allierte regjeringer vil avgjøre. Russerne vil benytte sine bestemmelser i de områdene de besetter.

**Vestfronten:** Under et nytt angrep rykker russerne hurtig inn i Tsjekkoslovakia. Styrkene har rykket tvers over snissen av den sørlige landsdel av Rutenia og sluttet opp med høyre fløy i Transylvanien til de russiske styrker som rykker fram over Szogod. Budapest trues ved denne fremrykking av et nytt angrep fra W. 4. ukrainske arme som gjorde dette nye fremstøt har gått over Tsjekkoslovakias grense på en 275km bred front og under 3 dagers harde kamper erobret 7 pass i Karpatene. Slovakiske innlandsstyrker som var ledet av britiske offiserer sluttet opp med russerne. - Under fremstøtet mot Budapest over Theiss i SØ står russerne nær enn halvveis til Budapest fra grensen. - I Baograd blir de siste områder nu befrikk. - I Lettland står russerne lokk fra Riga.

**Finland:** Finnene har nådd Komjärvi, den nest største by i N Finland. Under fremstøtet fra Rovaniemi har de rykket søk fram. De styrker som rykker opp langs svenskegrensen nærmer seg Kolari, halvveis mellom Tornehå og norskegrensen. - 15 medlemmer av kontrollkommissionen, deriblant de britiske medlemmer er kommet til Helsinki.

**Ungarn:** Situasjonen i Budapest nærmer seg hurtig krisepunktet. Tropper som er loyale mot Horthy er i stadig kamp mot tyske SS avdelinger, og tyskerne har satt inn Tiger-tanks som patruljerer gatene. Den ungarske legasjon i Stockholm har likedan legasjonen i Kjøbenhavn og Bern erklært sin lojalitet mot Horthy.

**Italia:** 8. arme har tross sterk motstand klart å opprette og holde et bruhode over Pisciatello (Rubicon). 5. arme fortsetter langsamt fremrykkingen. Allierte fly har angrepet jernbanen ved Modena og en jernbanebru ved Padua.

**Hellas:** Statsminister Papandreu heiste igår det greske nasjonalflagg på Akropolis. - Det meldes at 500 000 grekere er døde av sult og sykdom under den tyske okkupasjon, og at tyskerne har henrettet 140 000 grekere.

**Det fjerne Østen:** Admiral Niemitz melder at 3. og 5. amerikanske flåte siden 6. juni har ødelagt over 3 000 japanske fly og senket over 350 skip, heri ikke medregnet mindre fartøyer. Amerikanerne har i samme tid drept 340 fly. Det meldes intet om skipstapene. - I Burma er Tiduir, like ved grensen til India, erobret.

**Norge:** D/S "Tugela" ligger for tiden i Granita og laster poteter for tyskerne. Mannskapet som ikke vil være med på å frakte fra landet poteter som vi selv har for lite av, har drept fra båten. Tyskerne må nå selv skaffe nytt mannskap. 20 bryggearbeidere som var tatt til å laste poteter, måtte ikke og er nå ettersøkt av Sikkerhetspolitiet.

**Etterkrigens samarbeid.**

Den militære seir over Tyskland og Japan er sikker, og det er bare et tidsspørsmål når begge disse land må kapitulere betingelsesløst. De allierte setter derfor inn meget store krefter for å vinne, ikke bare krigen men også freden. Det står klart for alle at krigen i seg selv bare ødelegger verdier, det er bare den påfølgende fred som kan bli positivt byggende. Konferansen i Dumbarton Oaks og Churchills reise til Moskva for å løse "det polske problem".

viser at stormaktere nå har viljen til å samarbeide og søke en endelig løsning av de store verdenspolitiske problemer. Den sikkerhetsplan som ble utarbeidet i Dumbarton Oaks lover meget for fredens sikring, men det er ett punkt i planen som særlig interesserer oss i de små nasjoner. Hvis en av de 4 stormakter, - som nå vil sikre verdensfreden - f.eks. om 25 år gjør et overgrep mot en mindre stat, vil da Sikkerhetsrådet gripe inn til forsvar for den lille nasjon? Og om Sikkerhetsrådet griper inn mot stormakten, vil ikke det føre ved seg en ny langvarig verdenskrig, hvor nasjonene bryter med sikkerhetsorganisasjonen og stiller seg mot hverandre til et nytt verdensoppgjør? Et spørsmål som er blitt reist på mange hold er: Hvor skal passe på politimannen?

Skal freden kunne opprettholdes må den samarbeidsvilje og fredsvilje som er opparbeidet under krigen, bevares og være like sterk om 15, 50 ja 100 år. Det å bevare verdensfreden må bety så meget for alle lands statsmenn, særlig stormaktene - at de er villige til å ofre noen av sitt lands fordeler på fredens alter for å forhindre en ny verdensbrann. Har vi her hjemme lært noe av krigen, noe vi kan bygge på i fremtiden? Krigen har gjort det nødvendig å legge om vårt sinnelag og avkastning av fanatisme. Det enkelte menneske er bare ett ledd i rekken som kjemper mot den felles fiende for den ene store sak - Norges frihet og selvstendighet. Vi har som soldater i rekkene gitt avkall på noe av vår personlige handlefrihet og innordnet oss under den øverste ledelse for å kunne gjøre størst mulig innsats i kampen. Mange faller på slagmarkene og her hjemme, det enkelte menneskelig teller ikke lenger. Fiendehatet er hos mange blitt like sterk drivkraft i kampen som fedrelandskjærligheten. Vi har under krigen lært samarbeidets betydning, og også i det indre politiske liv må vi bevare samarbeidsånden. Fanatismen og fiendehatet er ikke positivt byggende i fredstid, men må vike plassen i vårt sinn for respekten for de enkelte menneskers verdi og dets meninger. Det første bevis vi ønsker å se på en oppriktig vilje til samarbeid er den regjering som blir dannet etter at Londonregeringen er kommet tilbake. Det er en opplagt sak at det ikke kan bli tale om å danne en partiregjering i den første tid etter krigen. Gjenoppbyggingen av landets maringsliv og bedriften av vår levestandard kan bare gjennomføres av en regjering hvor det sitter fagfolk med innsikt i forholdene her hjemme og menn som har hatt anledning til å forberede freden i samarbeid med våre allierte. Den første etterkrigsregjering må altså bestå av medlemmer fra alle allierte og menn som har arbeidet for Norge utenfor landets grenser. Men en regjering vil ikke kunne gjenoppbygge vårt land, hvis ikke hele folket har viljen til å gå inn for de mange oppgaver med den glød som preger frihetskampen, og hvis vi ikke er villige til i den første tid å skvve partipolitiske hensyn tilside.

Nyhетene fredag den 20. oktober 1944. Kl. 18.30.

**Vestfronten:** Britiske og kanadiske tropper har begynt et nytt kraftig angrep for Antwerpen understøttet av tanks og fly. De støter fram for Woensdrecht mot Bergen opp Zoom. - Fra Woensdrecht støter andre styrker innover Bevelandshalvøya. I Scheldelommen er Middelburg og Ardenburg erobret, NØ for Brugge. Tropper trengt inn i Breskens. - I Ø Nederland står britene mindre enn 10 km fra Venlo, som ligger ved Maas like ved den tyske grensen. I Aachen er nu over halvparten av byen på amerikanernes hender. I Vogensene er Bruyere tatt, Ø for Epinal, og Hussang-passet er nådd. I natt angrep over 1 000 britiske bombefly med sterk jagereskorte mål i Stuttgart, Würzburg og Wiesbaden. 9 tyske fly ble skutt ned og 9 britiske saknes. Noen flygende bomber kom inn over London.

**Østfronten:** Russiske fly har angrepet en konvøy utenfor Varangerhalvøya. 13 skip ble senket og 14 tyske fly skutt ned. S for Debrecen i Ungarn har det i 5 dager pågått et veldig panserslag. Russerne tok over 11 000 fanger og hundrevis av kanoner og annet bytte ble erobret. SØ for Beograd fortsetter ødeleggelsen av de omringede tyskere og over 6 700 fanger er bragt inn. - Tito melder om erobringen av Ragusa (Dubrovnik) som er den viktigste havneby på kysten av Jugoslavia. - Zagreb, hovedstaden i Kroatia ligger under jugoslavisk artilleriild.

**Italia:** På Adriaavsnittet har tropper fra 8. arme rykket inn i Cesena, på veien Rimini-Bologna. - Italienske friskarer har henrettet den tyske løytnant Koch for å ha drept italienske fanger i Rom.

**Det fjerne østen:** Store amerikanske styrker under general Mac Arthur er gått i land på Filippinene på øya Leyte i midten av øygruppen. Landgangen ble innledet med kraftige bombardementer fra sjøen og i luften. Amerikanske styrker behersker nu hele Ø kysten av Leyte og utbygger hurtig sine stillinger. Korrespondenter melder at japanerne bare gjør svak motstand, og noe japansk krigsskip har ikke vist seg. - President Roosevelt uttalte i forbindelse med invasjonen at de største luft- og flåtestridskrafter noen sinne har operert samlet i Stillehavet tar del i operasjonene. Allerede før krigen ble det arbeidet på å gjøre Filippinene til en selvstendig stat, og vi vil hjelpe Filippinene med å oppnå dette. -

**Norge:** Det britiske admiralitet melder at britiske fly fra hangarskip har angrepet tysk skipsfart utenfor Trondhjemsfjorden og mål på land i det samme område.

DU SKAL SIKKERLIG VILJE VIDERE STRÅLS DU HAR LEST DENNE KRIGSBESKRIVELSE.

Nyhетene pr. søndag 22/10 1944.

**Vestfronten:** Likvideringen av de tyske tropper i Scheldelommen går nu raskere. 1. Kanadiske arme har gått over Leopoldkanalen på enda et sted i ryggen på tyskerne og brutt deres tilbaketrekningslinjer. Kanadiske tropper har halve Breskens. Søbrügge er rømmet av tyskerne og kanadiserne står på 3 sider av Schoondijke. - Kanadiske og britiske tropper har hatt fremgang N for Antwerpen og har trukket seg sammen om Esschen. De har gått over Popsendaalkanalene, og opprettet 2 bruoder. - Britiske tropper har gjort et nytt angrep for Wijemongenfremspringet i retning mot Hertogenbosch og har tatt 2 landsbyer. - Lørdag kl. 4.15 opphørte den siste motstand i Aachen. Ikke ett hus i byen er uskadd. De allierte har tatt over 10 000 fanger. NØ for Aachen rykker amerikanerne videre fram tross sterk motstand. - NØ for Nancy har amerikanerne brutt en demning og Dieuze og 4 andre byer er overvunnet. Over 1 000 tunge amerikanske bombefly eskortert av 750 jagere angrep lørdag industrimål og kommunikasjoner i Hannover, Braunschweig, Münster og Hamm-områdene. Ved angrep over Ruhr satte tyskerne inn sterke jagerstyrker. 21 ble skutt ned. 3 allierte saknes. - Britiske bombefly saknes. Flyene patruljerte også kysten sydover, men så ingen skip.

**Østfronten:** Russiske og jugoslaviske styrker har inntatt Kragujevac, hvor tyskerne idag for 3 år siden myrdet 6 000 menn og gutter som represalier for mordet på noen tyske soldater. Andre styrker rykker NV over fra Beograd som ble erobret fredag, mot Novisad for å slutte seg til styrkene som rykker mot Budapest. Lenger N er Baja erobret og russiske styrker rykker nordover mot Budapest. En annen kolonne rykker mot Budapest fra Szeged, og Malinovskys pansersarme rykker mot byen fra Debrecen som ble erobret fredag. Andre russiske styrker rykker mot N fra Debrecen for å drive tyskerne ut av Satu Mare-området som er det siste området tyskerne holder i Transilvania. Ifølge tyske meldinger har russiske tropper nådd Tilsit. Finske styrker har tatt Sodankyla på Petsamo-veien.

**Italia:** 8. arme rykker fram N for Rimini og har okkupert Cesenatico. Tyskerne har trukket seg tilbake til nordbredden av Savio, og 8. arme har utvidet sitt bruode over elva. Cesena er helt rensket for tyskere. 5. arme har tatt Monte Grande 8 km fra den Lombardiske slette og har erobret 3 berestillinger. - Neapels havn er nu utbygget og er verdens største, større enn New Yorks. I de siste måneder er det fraktet 8 millioner tonn varer over havnen. 3 700 handelsskip er gått ut fra havnen.

**Det fjerne østen:** Bruhodet på Leyte er konsolidert. Det er fremdeles liten motstand. Av 600 skip som deltok i landingen er 1 krigsskip og et par landingsfartøyer skadet. - Det er foreløpig landsett 100 000 mann på Leyte og landsettingen fortsetter. Tacloban største by på Leyte og Dolak med hver sin flyplass er tatt. Herfra kan amerikanerne anripe japanerne på alle deler av Filippinene med fly. Britiske flåte og flystridskrefter har rettet 2 separate angrep mot Nicobarøyene i Det Indiske Hav S for Burma. Store branner oppstod i havneanlegg. Intet skip gikk taot. - Den britiske marineminister Alexander meddeler at britiske ubåter i de siste par måneder har senket 23 japanske forsvningsskip, 1 krysser og 60 mindre fartøyer.

**Hellas:** Øya Lemnos ved inngangen til Dardanellene er erobret av britiske tropper. 400 tyskere ble tatt til fange. Britiske tropper rykker NV over Athen står 116 km forbi byen og nærmer seg Lamia. - Det første allierte skip med forsyninger til Hellas er kommet til Pireus. - Den greske regjering har hatt sitt første møte i Athen. Levnedsmiddelsituasjonen og valutaspørsmålet ble drøftet.

**Frankrike:** En stor del av Frankrike stilles nu inn under den franske regjeringens myndighet. Denne "Innlandsone" omfatter områdene V for linjen fra Touloune over Ardennene og nedre Rhonedal til Marseille. Administrasjonen har hittil ligget under den allierte overkommando. - Rasjonene til Paris' befolkning skal økes mer etter at matforsvninger er bragt fram fra de allierte. - 80 % av den franske innlandsstyrker innlemmes nu i den regulære franske hær for krigens varighet. Det vil ikke bli noen alminnelig mobilisering i Frankrike før denne innlemming er fullendt.

**England:** Verdens største konvoi på 167 skip er kommet uskadd til Storbritania med en last på over en million tonn levnetsmidler og materiell. Bare 1 ubåt viste seg, men den forsvant uten å angripe. - Det er bevilget 1 milliard 250 millioner pund til krigsføringen. Krigsutgiftene beløper seg til 14 millioner pund pr. dag, og har ialt vært 24 milliarder pund.

**Ungarn:** Ifølge tyske meldinger er den ungarske riksforstander admiral Horthy ført til Tyskland i fly.

**U.S.A.:** På en pressekonferanse i aften holdt president Roosevelt en tale om sikringen av verdensfreden. Det vil ikke kunne bli varig fred i verden hvis ikke Amerika også vil være med, uttalte han. En organisasjon av De Forenede Nasjoner må bygges ferdig før krigen er slutt, så den med en gang kan begynne sitt arbeide. Vi skal ikke kjøpslå med nasistene eller la dem beholde den militære makt eller mulighet til militær makt. Heller ikke skal de få øve kontroll over regjeringen. Det er ikke meningen å

undertrykke det tyske folk, men det tyske folk må selv tilkjempes seg en plass blandt de fredsel-skende nasjoner.

Moskvakonferansen.

Churchill og Eden har forlatt Moskva og det er utstedt en offisiell erklæring om forhandlingene mellom Churchill og Stalin hvor det bl.a. heter: Planene for det endelige angrep mot Tyskland er lagt og de militære planer som ble lagt i Teheran er revidert under hensyntagen til situasjonen på frontene. - Det er gjort betydelige fremskritt i retning av å oppnå enighet i Polenspørsmålet. Situasjonen er nå drøftet og konferansen bragte synspunktene nærmere sammen og eliminerte misforståelser. De spørsmål som ennå ikke er ferdig drøftet behandles videre. - De siste betingelser i våpenstillstandsavtalen med Bulgaria er fastlagt og man kom til enighet om en felles politikk på Balkan. De allierte skal arbeide for å skape et samarbeide mellom den jugoslaviske regjering og frigjøringskomiteen. Det jugoslaviske folks rett til selv å bestemme sin fremtidige forfatning ble bekreftet. - I en kommentar til konferansen skriver Times bl.a.: Seirike militære aksjoner avhenger av samstemmigheten i politikken. Det polske spørsmål og Balkanproblemene ble ofret megen tid under konferansen. Sovjet anerkjenner nå fullt ut Englands berettigelse til å interessere seg for Balkan-politikken og det polske spørsmål. Stalin setter meget inn på å få fastlagte grenser mot Polen, da han er overbevist om at det vil gjøre ende på gnidningene.

Pravda skriver bl.a.: For Sovjet er det meget om å gjøre å sørge for at Polen aldri mer kan tjene som gjennomgang for Tyskland under et angrep på Sovjetsamveldet. Stalin ønsker derfor at et sterkt, fritt, og uavhengig Polen gjenopstår. Andre russiske aviser framhever at konferansen atter har vist at Hitlers største feilregning var at han trodde å kunne drive en kile inn mellom de allierte. Churchill og Stalin kom glimrende ut av det med hverandre og konferansen var en ubetinget suksess. Konferansen har vist at England og Russland kan samarbeide med etterkrigstiden for øve.

Nyheterne mandag den 23. oktober 1944. Kl. 18.30.

Vestfronten: I Scheldelommen og Broekene samt den viktige festning Fort Friedrich Heinrich som behersker innløpet til Antwerpen. Kanadierne har rykket inn i Schoondijk. N for Antwerpen står troppene 8 km fra Roosendaal. Framgangen mot Hertogenbosch fortsetter og engelskmennene står 5 km fra byen. NØ for Aachen holdet 1. amerikanske armé under harde kamper på å rydde Würselen for tyskere. Tyskerne bruker flygende bomber i dette område. Det er første gang de er brukt direkte under operasjoner i felten. - Brouvelieres 21 km Ø for Epinal er tatt. - Britiske bombefly angrep inatt uten tap mål i Hamburg og andre steder i V Tyskland. Miner ble lagt i fiendtlig farvann.

Østfronten: På Ishavsfronten har russerne nådd den norske grense på en 80 km bred strekning fra havet til innsjøen Kautsjervi. Nikkelgruvene i Petsamo er besatt. Den russiske flåte har senket mange tyske skip i Varangerfjorden, og tropper har gjort strandhugg på den lille øy på N siden av Varangerfjorden. - Det meldes at deler av befolkningen i Vardø, Vadsø og Kirkenes evakueres. - På svdfronten rykker russerne mot Budapest over en 270km bred front. N for Debrocen er Nyirejhasa erobret. Russerne står 40 km N for Szoged og rykker fram langs jernbanen til Budapest. Sombor i Jugoslavia ved Donau like S for grensen er erobret.

Italia: 8. arme på Adriaavsnittet har inntatt Cervia. Andre styrker har i fjellene gått over elv Rabbi.

Hellas: Britiske tropper har gått i land på Eubøa og øya er halt rensert for tyskere. Greske friskarere har rensert Andros og alle Kykladene er dermed på allierte hender.

London: Den britiske, amerikanske og russiske regjering har anerkjent den midlertidige franske regjering under general de Gaulle. Erklæringen kommer etter opprettelsen av "innlandssonen" under fransk administrasjon.

Paris: Idag begynner rettsaken mot 1 500 franske quislinger. Flere redaktører av nasivenlige aviser og medlemmer av Vichymilitsten venter på sin dom.

London: Churchill kom tilbake til London igår aftes med fly fra Kairo via Italia. På turen hadde han konferanse med sjefene i Midt Østen og Middelhavsavsnittet. Eden som forlot Moskva samtidig med Churchill er ikke kommet til London, men fortsetter forhandlingene utenfor Sovjet.

Norge: Tørkeanlegget til knottfabrikken i Sagdalen ved Strømmen er ødelagt etter en eksplosjon. - Hjemmefrontens ledelse melder: Det er på det rene at restriksjonene med lastebilkjøringen (at man ikke kan ta folk på lasteplanet) har ført til store vansker bl.a. for firmaer som driver med arbeide for tyskerne. En rekke av disse firmaer mener seg å være jøssinger, men likevel henvender de seg til tyskerne for å få dispensasjon fra forbudet. Det må engang for alle være klart at ingen må søke om slike særbeholdninger fra tyskernes side. De tyske restriksjoner skal ramme tyskerne selv og enten det gjelder arbeidsinnsats eller lastebilkjøring må alle stå sammen og vise en fast holdning. De firmaer som viser slik iver etter å tjene tyske interesser vil bli notert og får ta følgene.

DU SKAL SE DE AVISER VIDERE STRAKS DU HAR LEST DEN VÆR FORSIKTIG.

KRIGENS GANG.

Nyheterne tirsdag 24/10 1944.

Vestfronten: Kanadiske styrker har rykket 1 km fram fra veien Schoondijk - Breskens. Breskens er fast på de alliertes hender. N for Antwerpen er veien over demningen til Beveland-halvøya brutt. Britiske tropper har rykket inn i Hertogenbosch og det utkjempes heftige gatekamper 100 fanger ble tatt igår. - Ø for Lunville konsolideres de nyvunne stillingene. - I Mosell avsnittet har amerikanerne kommet over avdelinger av tyske styrker som er satt inn i kampene etter et par ukers trening. - Tyskerne har begynt å sende flygende bomber mot sivilbefolkningen i Belgia. Det er utsendt instruksjoner til egenbeskyttelse, grunnlagt på erfaringer fra London. - Siden invasjonssdagen er 72 tyske T- og R-båter sonket. 15 er sannsynligvis senket og 56 andre skadet. Siden 19. september har ingen tysk e- eller R-båt tatt opp kampen mot usedvanlig kraftig luftvernild. Andre fly angrep Berlin. Ialt gikk 8 fly tapt inatt. Igår ble 2 lasteskip og 2 eskortefartøyer skadet utenfor Norskekysten.

Østfronten: Finske styrker har nådd svenskegrensen og inntatt Kolari. Salmijärvi SØ for Kirkenes er befridd. Veien Rovaniemi - Kirkenes er brutt. - Russiske styrker har gått inn i Øst Prøyssen over en 140 km bred front og skal stå i utkanten av Gumbinen, neste 40 km innenfor grensen langs banen til Königsberg. Overalt hvor de russiske styrkene rykker fram kommer de til heit rømmede områder og sivilbefolkningen har flyktet så fort at maten mange steder stod på bordet da russerne kom. Potetene er ikke tatt opp og høsten ikke kjørt i hus. Russerne har allerede tatt skritt til opprettelsen av en sivilforvaltning og den første administrasjonssjef, en offiser, er utnevnt. - N for innbruddsområdet har russerne gått over Memel på en 120 km bred front mellom Juburg og Kurisches Haff. SØ for gjennombruddet er Suvalki erobret. Kampene er usedvanlig harde og tyskerne foretar stadig motangrep. En bataljonsjef som ble tatt til fange uttalte at bare 8 mann var igjen av de 500 han hadde kommando over da slaget begynte.

- Russiske tropper som rykker gjennom Karpaterpassene inn i Tsjekkoslovakia fra N har gått 25 km videre inn i landet. Andre styrker har nådd Theiss på et nytt punkt S for den tsjekkoslovakiske grense. Ved Beograd er det russiske og jugoslaviske bruhodet over Sava utvidet.

Hellas: De britiske tropper har tykket gjennom passet ved Termopylene og erobret Lemia. De rykker videre i retning av Larizza. I N Hellas er de retirerende tyskere angrepet av fly.

Italia: 5. arme har forbedret sine stillinger i fjellene. I Adria-avsnittet rykker 8. arme videre forbi Cervia. De 5 bruhoder over Saviolva er blitt utvidet. Fly fra Italia angrep igår München, Regensburg og Augsburg i S Tyskland.

Det fjerne Østen: Amerikanske styrker er fra Leyte gått over Juanico-stredet og har foretatt en landstigning på Samar-øya. På Leyte er 11 steder til og en tredje flyplass erobret.

Paris: Sørdaastolen som behandler sakene mot de franske quislinger har avsagt sin første dødsdom. Redaktøren for "Aujourd'hui" som stod tiltalt for å ha samarbeidet med fienden ved å misbruke sin stilling som leder av avisens politiske avdeling ble funnet skyldig og dømt. Han har oppfordret til nært samarbeid med tyskerne, hensynsløs nedkjempelse av "le Maquis" og har søkt rettfærdiggjøre skytningen av gisler. Dommen er appellert og saken vil bli opptatt til ny behandling.

London: 100 britiske soldater fra alle våpenarter er kommet til havner i S England fra interneringsleirene i Sveits.

Norge: En ny sending rasjoneringskort er kommet til minister Whist. Fire tunge kasser ble i forrige uke funnet i Akers Sparebanks gård. En merkelapp var vedheftet hvor det stod: "Til minister Whist fra Kortklubben". Kassene inneholdt ialt 20 000 rasjoneringskort, syke- og okstrakort. Nå står det til minister Whist å innfri sitt løfte om å oppheve restriksjonene. - Tyskerne forlanger nu oppgaver over alle de biler som ennå befinner sig i privat eie og er lagret i låver o. l. og fylt med halm. - Sørg for at tyskerne får minst mulig glede av de bilene de klarer å få tak i!

Ingen må møte fram til politiske møter.

Det innskrives at ingen må møte fram til noen slags bedriftsmøter eller overhodet møter av politisk karakter. I den nye fylkesmannslov er det gitt fylkesmennene adgang til å innkalle offentlige funksjonærer til lukkede møter og det er spesielt gjort oppmerksom på at det også gjelder politiske møter. Ingen offentlig funksjonær må etterkomme slik innkallelse, enten det gjelder møte, fordrag eller annen tilsteining.

Ingen må ta jobb som sjåffer i politiet. Statspolitiet lider for tiden av en desperat mangel på sjåffører. Det har derfor vært forslått at statspolitiet skulle forlange avgitt alle NS-sjåffører i det ordinære politi. Vi gjør i den anledning oppmerksom på at det er forbundet med livsfare å ta arbeide som sjåffer i statspolitiet. Videre må ingen nå ta stilling som sjåffer i politiet, heller ikke i ordenspolitiet.

Alle sjåfferstillinger i politiet er blokkert!

### Sluttfasen.

Hvorledes vil sluttfasen av krigen arte seg her i Norge? Det er et spørsmål som opptar sinene sterkt i dag. Oppfatningene er mange og til dels underlige. Den populære oppfatning for et par år tilbake: Den norske flåte med Konge og Regjering i spissen damper opp Oslofjorden og blir mottatt av en jublende befolkning, er vel stort sett forsvunnet, men det er fremdeles vært få som har noen klar forestilling om hvorledes tingene vil arte seg under sluttoppkjøret. Det er tre muligheter: Invasjon, kapitulasjon og evakuering. Det er idag ingenting som berettiger oss til å sjaite ut noen av disse muligheter, så vi må gjøre regning med dem alle. De alliertes landgang vil sikkert arte seg temmelig likt uansett hvilket av de tre alternativer blir det aktuelle. Mulighetne for kamp må man gjøre regning med i alle tre tilfeller, men selvsagt blir kampene voldsomt i tilfelle av invasjon. Ved kapitulasjon vil kamper kanskje kunne unngås, men befrielsestroppene vil innrette seg på kamp og handle deretter. De vil sikkert støttepunkter på samme måte som ved invasjon og rykke forsiktig og skrittvis inn i landet. Selv om det blir tysk kapitulasjon med våpenstillstand, vil man nemlig ikke kunne stole på at tyskerne holder våpenstillstandsoverenskomsten. Vi vet av erfaring at den tyske soldat har en utmerket disiplin, men vi må ikke glemme at en slått hær ikke er det samme som en hær som "seirer på alle fronter". Vi har ingen garanti for at disiplinen vil holde. Og selv om Wehrmacht kapitulerer, er det dermed ikke sagt at SS, Gestapo og andre nasiorganisasjoner går opp. Kanskje holder de seg rolig til å begynne med, legger feller, og slår til når de finner øveblikket opportunt. Umulig er det heller ikke at de får tilslutning av visse grupper av Wehrmacht. En uttalelse fra Churchill nylig har åpnet et nytt perspektiv: "Det kan hende at de allierte fra et bestemt tidspunkt erklærer krigen for avsluttet." Følgen av dette blir at restene av Wehrmacht fra dette tidspunkt blir å anse som ikke eksisterende som militær organisasjon. I så fall er det stor fare for kaos blandt de tyske styrker.

Vi ser at mulighetene er mange og farene store. Vis skal ikke male fanden på veggen, men vi skal heller ikke være blåøyet i bedømmelsen av de muligheter som forligger. Mange har tidligere håpet og håper kanskje fremdeles på at norske styrker kan grei befrielsen av landet alene. Det er i og for seg eg og sund og naturlig tanke denne at man selv vil ordne opp i sine egne saker. Men det er utelukket at de norske styrker alene makter å løse denne oppgave. Vår regjering har lagt vesentlig vekt på utbyggingen av marine og flyvåpen, de norske landstyrker i England er meget beskjedne. Selv om tyskerne skulle ha vilje og evne til å holde ord vil bare avveiningen av de tyske tropper og andre bevønnede tyske organisasjoner være et uoverkommelig arbeide for våre egne styrker.

Regner vi med de muligheter som vi har nevnt ovenfor vil vi være klar over at vi ennå har en vanskelig tid foran oss. Tiden som kommer vil stille store krav til oss og vi må forberede oss på å løse de oppgavene som stilles oss.

### Nyhetsene onsdag den 25. oktober 1944. Kl. 18.30.

**Vestfronten:** Britiske styrker har avskåret hovedveien og jernbanen N og S for Hertogenbosch, og de siste meldinger går ut på at størstedelen av byen er på de alliertes hender. S for Hertogenbosch er Doxtell erobret. - I Scheldelommen står de allierte i utkanten av Oostburg, S for Breskens og veien Schoondijke - Oostburg er rensert. - Inatt angrep britiske bombefly militære mål i Hannover og V Tyskland. Miner ble lagt. Over 400 amerikanske jagere og jagerbombere angrep idag mål i området fra Hamburg til Kassel og skjøt på 150 lokomotiver. Under angrepet på Essen natt til igår ble det kastet over 4 500 tonn bomber. - Allierte flygere meldte at i det siste har det hendt at mange av byene i V Tyskland, bl.a. Düsseldorf og Hamburg, ligger fullt opplyst om natten.

**Østfronten:** Ifølge tyske meldinger er Kirkenes rømmet av tyske tropper. - Finske styrker langs den svenske grense i N Finland trenger tyskerne hurtig tilbake etter at de slo tyskerne i en lokal trefning fredag kvell. I Øst Prøyssen melder russerne om erobringen av Trakehnen, Ø for Gumbinnen. - SØ for det russiske gjennombruddsområde har den røde hær erobret knutepunktet A gustovo. - På sydfronten raser det gatekamper i Satumare (Szatmar-Nemeti) NØ for Debrecen. Russiske tropper har tatt Huszt i Theissdalen i Tsjekkoslovakiet. I Ungarn fortsetter framgangen, mellom Theiss og Donau, V for Szeged er Kis-Kun-Halas tatt. Russiske tropper har okkupert Novisad og Peterwardein ved Donau.

**Det fjerne Østen:** Krigens største sjøslag raser utenfor Filippinene. Hittil er et japansk hangarskip senket og minst 8 store krigsskip skadet, deriblandt 5 slagskip.

**Oslo:** Det ventes store kvartalsrazziaz i Oslo de nærmeste dager. Ca. 300 gestapofolk er kommet til byen for å delta. Folk oppfordres til å utvise den største forsiktighet og å treffe sine forholdsregler i tide. - Den tyske hjelpekrysser "Schleswig" ble ødelagt av brann på Aker mek verksted inatt. Den var nettop ferdig etter en reparasjon.

- Biskop Berggrav fyller 60 år idag. Biskop Berggrav står for enhver nordmann som et symbol på den norske kirkes kamp mot nasityrraniet.

**Hellas:** Britiske tropper står 50 km N for Lamia og har tatt Domokos. - På Ø kysten har greske friskarer drevet tyskerne ut av Volos.

DU SKAL SENDE AVISSEN VIDERE STRAKS DU HAR LEST DEN

VÆR FORSIKTIG.

### KRIGENS GANG.

Nyhetsene torsdag 26/10/44.

**Vestfronten:** Tyskerne forsøker å gjennomføre en tilbaketrekning til Maas, og det utkjempes harde tilbaketrekningsskamper. Tyske motstandskamper som stadig holder stand i Hertogenbosch blir rensert opp av britiske avdelinger utstyrt med flammekastere. Mellom Tilburg og Breda har de allierte rykket 3 km fram og står bare 1 km fra Tilburg. Kanadierne som rykker vestover langs Beveland-tangen har rykket 10 km fram.

Over i 200 tunge amerikanske bombefly eskortert av 700 jagere anarop idag mål i Münster, Hannover og Bielefeldt. Igår angrep 2 200 tunge britiske og amerikanske bombefly eskortert av over 700 jager olje- og industrimål i Tyskland. Hovedangrepet utførte 1 000 britiske bombefly som kastet 4 000 tonn bomber mot Kruppverkene, som enda brandt etter angrepet dagen før da det ble kastet 4 500 tonn. Ialt er det kastet 25 000 tonn bomber mot Kruppverkene. Blandt de andre mål som ble angrepet igår var anlegg for syntetisk olje i Hamburg - Hamburg-området og i Homburg i Ruhr, og skiftetomter i Hamm. - Fly fra Italia angrep Klagenfurt. Av de over 3 000 fly som deltok i gårsdagens operasjoner, gikk bare 11 fly tapt.

**Østfronten:** Russerne fortsetter fremgangen i Ø Prøyssen og har tatt flere landsver og støttepunkter. Tyskerne fører store forsterkninger til og det pågår harde kamper, særlig Ø for linjen Gumbinnen, Godap. - I Polen er styrker gått til angrep ved Praga, en forstad til Warszawa. - Hele Transylvania er befridd etter erobringen av Satumare og Korei, og fremrykkingen fortsetter inn i Ungarn. Ved Ungarns sydgrønse er hele området ved Bakka rensert. - I V Serbia er det siste tyske støttepunktet Savac befridd av jugoslaviske tropper.

**Nord Norge:** Russiske styrker rykker videre frem etter erobringen av Kirkenes, støttet av tanks og landgangstyrker. Flere store flyplasser, hvorfra tyske fly angrep konvoyene til Murmansk er erobret. Havnen i Kirkenes som var basis for de tyske ubåtene som angrep Ishavskonvoyene ble tatt med storm slik at de store depoter med et års forsyninger av ammunisjon og brønnstoff er til den tyske Lapplandsøen ble erobret i uskadd stand. Foruten Kirkenes er Jakobsnes, Sivone, Bjørnevadn, Svanvik og flere andre småsteder befridd. - Sivile og militære representanter fra den norske regjering i London vil i nær fremtid reise til de befriddede områder.

**Italia:** Tyskerne har oppgitt Savio-linjen og trekker seg tilbake til Roncofloden. 5. arme fortsetter fremrykkingen mot Bologna.

Storbritania har opprettet normale diplomatiske forbindelser med Italia. Den britiske representant i Rom er utnevnt til ambassader. Sovjet har tatt det samme skritt. Hellas: Greske friskarer har erobret Larissa og tyskerne har dermed måttet sjangson til å evakuere sine styrker fra Kreta med fly da deres nærmeste flybas nå ligger mer en 500 km borte. Britiske styrker har besatt øya Skopelos. - Utenriksminister Eden og den britiske minister for Midt-Østen er ankommet til Aten.

**Sverige:** Sverige har lovet Finland å levere like store forsyninger som Finland tidligere fikk fra Tyskland. Fianone er innrømmet en kreditt på 150 millioner kroner til innkjøp i Sverige.

**Det fjerne Østen:** Meget store japanske sjøstridskrefter som skulle angripe de amerikanske styrker ved Filippinene er angrepet av amerikanske krigsskip, undervannsbåter og fly. Styrkene er blitt splittet og restene vender nordover i en vakelig forfatning etter å ha lidd store tap. Etter foreløpige rapporter er 2 store japanske hangarskip og 5 kryssere senket og ialt er 20 japanske krigsskip senket eller skadet. Det regnes at 1/3 av den japanske krigsflåte er satt ut av spillet for mange måneder. Dessuten er 150 japanske fly skutt ned. De allierte tap er i mindre amerikansk hangarskip og 1 australsk krysser. Kampene er ennå ikke slutt, men fortsetter under forfølgelsen av den japanske krigsflåte mot N.

Under operasjonene på Filippinene har amerikanerne vunnet en bred landstripe på Samaroya, og store styrker strømmer iland. - Superfestninger har angrepet øya Kvasu i det japanske moderland.

I anledning av at russiske tropper er rykket inn på norsk territorium og kjemper på norsk jord har Hans Majestet Kongen og statsminister Nygaardsvold holdt følgende taler til det norske folk:

Hans Majestet Kongens tale:  
Kjære landsmenn!

Min regjering traff for en tid siden en avtale med den russiske regjering som skulle gjelde hvis krigssituasjonen skulle utvikle seg derhen at sovjetrussiske stridskrefter kom til å opptre på norsk territorium. Denne situasjon foreligger nå. Sovjetrussiske stridskrefter kommer til Norge for å kjempe mot den felles fiende. Det er meg en særlig glede å kunne meddele at norske styrker vil ta del i operasjonene, sammen med de sovjetrussiske tropper, og således at vår kjempe på norsk jord. Sovjetsanveldet ble likesom Norge angrepet av Tyskland og det er som våre allierte at de sovjetrussiske styrker kommer til Norge. Vår avtale med Sovjetsanveldet fastslår at etterhvert som den militære situasjon tillater det vil norsk administrasjon og etterhvert også tre i virksomhet i sitt fulle omfang. Avtalen forutsetter enn videre at militære og sivile norske tjenestemenn utpekt av min regjering vil samarbeide med de russiske

befalingsmenn for å lette gjennomføringen av de militære operasjoner og overgangen til normale forhold under norsk administrasjon. Vi har hatt talrike tidligere vitnesbyrd om den sovjetrussiske regjering og det russiske folks vennskap og sympati for vårt land, og vi har med beundring og begeistring fulgt Sovjetsamveldets heroiske og seirrike kamp mot vår felles fiende. Det er enhver nordmanns økt å vite våre sovjetrussiske allierte den størst mulige støtte. Folket i det nordligste Norge har inntatt den samme fasthet og nasjonale holdning som folket i den øvrige del av landet, og det vil også være viljen til å bære de ofre og til å vise det samhold og den disiplin som er nødvendig for å vinne seieren. Jeg sender en varm hilsen til folket i nord med takk for deres trofasthet og fedrelandssinn. Jeg gleder meg sammen med hele det norske folk over at vi nå til slutt kan si at befrielsen av vårt land er begynt. Krigens siste fase kan føre med seg svære vanskeligheter og nye ofre men seieren nærmer seg dag for dag.

**Statsminister Nygaardsvolds tale:**

I Nord Norge ble situasjonen slik at vi måtte innstille kampen på norsk jord i 1940. Vi gjorde det med tungt hjerte. Kampviljen hos folket var ubrutt, og skaren av frivillige strømmet også til sørfra. Livet i landsdelen var blitt omstillet på krig, i samlet fylking sto befolkningen beredt til å ofre alt. Langs fjellene ved Narvik hadde norske styrker, storparten fra Nord Norge, drevet fienden fra skanse til skanse og sammen med våre allierte holdt vi på å ødelegge de tyske styrkene der. Men, begivenhetene på andre fronter kullkastet våre forhåpninger, også Nord Norge måtte oppgis og dermed var hele landet i fiendens vold. Mer enn 4 år er gått. Krigslykken har forlenget vendt seg, med verdige resurser av menn og materiell holder de Forenede Nasjoner på å tvinge Tyskland i kne. Sluttkampen er hård for alle men enhver frihetelskende mann og kvinne vet at intet offer er for stort når det gjelder å vinne friheten tilbake. Utviklingen har ført med seg at folket i Nord Norge i årene som er gått har hatt krigshandlinger nær innpå seg hele tiden. Landsdelen har vært brukt som en viktig basis for tyskernes krigsføring mot våre sovjetrussiske allierte. Det har vært en vanskelig tid, men nå er Hitlers tropper på flukt også på dette frontavsnittet. De må bli slått, tilintetgjort eller tatt til fange. Hver tysk soldat som untkommer sydover vil bidra til å forlenge krigen både for det norske og for de andre folkene. Jeg vil derfor understreke appellen om at russiske og norske militære avdelinger må få all mulig støtte og bistand av hver enkelt nordmann. Jeg vet at så vil skje.

I samsvar med den avtalen vi inngikk med Sovjetsamveldet den 16. mai i år, har regjeringen tatt de nødvendige skritt til å gjenopprette lovlige norsk styre i de befrieede strøk så snart kamphandlingene tillater dette. De første forsvninger av mat, klær og brensel vil også bli brakt fram så hurtig som den militære situasjon gjør det mulig. Landsforrederne vil bli tatt i forvaring og få sin straff ved norske domstoler. Når de sovjetrussiske tropper er rykket inn i Finnmark, hilser vi dem velkommen som våpenbrødre til fullføring av vår felles frihetskamp. Idag som i 1940 står Nord Norge i første linje. Hele det norske folket som venter på befrielsens time er med dere. Ved felles kamp og felles ofre vil seieren bli sikret.

**Nyhetene fredag den 27. oktober 1944. Kl. 18.30.**

**Vestfronten:** Britiske tropper gikk igår morges i land på S Beverland fra sjøen. Kanadiske styrker har rykket 4 km fram langs veien innover Bevelandhalvøya for å forene seg med landgangsstyrkene. Scheldelommen er ytterligere presset sammen og Ostburg er tatt. Hertogenbosch er helt rensert for tyskere. I Tilburg pågår kamper i S og V utkanten av byen. På sørsiden av korridoren i Holland har tyskerne gått til motangrep på 16 km bred front fra området V for Ven. Alle angrep er slått tilbake. - 1 400 amerikanske og britiske bombefly angrep mål i Tyskland igår. Hovedmålet var I.G. Farbenindustries fabrikker i Leverkusen.

**Nord Norge:** Russerne har hatt ny framgang etter erobringen av Kirkenes. Styrker som rykker sydover langs Ishavsveien har kastet tyskerne ut av forberedte stillinger ved Pitkojärvi og Monenjärvi. De rykker sydover mot Ivalo og står 80 km fra byen. Russiske fly har senket 14 skip utenfor Nord Norge.

**Østfronten:** Praktisk tatt hele Rutenia er rensert for tyske tropper og russerne har erobret Makacevo i Ø Tsjekkoslovakiet. 60 andre steder er tatt deriblandt Wylok. Under 7 dagers kamper i Rutenia og Transylvania har russerne tatt nesten 18 000 fanger.

**Italia:** 8. arme har nådd Roncofoden over en bred front og dannet flere bruhoder på den øvre delen av elva.

**Frankrike:** Befolkningen i flere av de franske byer i Vogesene skal evakueres, bl.a. Belfort, Strassbourg, og Mulhausen. Befolkningen tvinges østover og SS-tropper tømmer industriarealer og privathus for verdisaker.

**Norge:** "Tirpitz" er kommet til Tromsø fra Altafjorden. En venter et skipet vil bli ført til den tyske flåtebas i Trondhjemsfjorden.

**London:** Churchill holdt igår en tale i Underhuset om situasjonen etter møtet i Moskva. Vi kommer tilbake til talen i et utførlig referat i neste nummer.

DU SKAL SE DE AVISEN VIDERE STRAKS DU HAR LEST DEN. VÆR FORSIKTIG.

**K R I G E N S G A N G .**

Nyhetene pr. søndag 29/10 1944.

**Vestfronten:** Allierte styrker har erobret Bergen opp Zoom, rykket 8 km videre mot NØ og kjemper i utkanten av Roosendaal. 2. britiske arme har erobret Breda. Kanadiske styrker har hatt ny framgang på Bevelandstangen der de har utvidet sitt bruhode over Bevelandkanalen og nærmer seg de britiske styrkene som er landsatt fra sjøen. Disse troppene har også utvidet sitt bruhode. - Breskenslommen er ytterligere presset sammen. - Tyske styrker hadde fredag litt framgang under operasjonene V for Venlo der de gjenrobret Meijel. Lørdag ble tyske angrep i dette området slått tilbake. - Amerikanske bombefly angrep lørdag skiftetomter i Hamm og Münster og britiske fly rettet krigens hardeste angrep mot Köln. Mosquitos angrep natt til lørdag Berlin og natt til søndag 2 ganger Köln, som enda sto i brann etter lørdagens angrep. Miner ble lagt i fiendtlig farvann og mål bak kampområdet ble angrepet. - Søndag kl. 9.00 angrep Lancaster bombefly "Tirpitz" 6 km utenfor Tromsø og traff med minst en 5 tons bombe. Lancaster bombefly angrep natt til søndag ubåthavna i Bergen.

**Østfronten:** Det raser stadig heftige kamper i området ved Gumbinnen, og det meldes at 900 tyske tanks er ødelagt eller skadet i dette område på 1 uke. På ett døgn er 20 tyske motangrep slått tilbake. - I Polen har de russiske og polske styrker gjenopptatt offensiven NØ for Warszawa og Jablona er erobret. - Ved grensen mellom Ungarn og Tsjekkoslovakiet er Theiss nådd på et nytt sted, og fremgangen fortsetter inn i Ungarn fra NØ. Russiske tropper har erobret Uzhored, den største by i Rutenia. I S er Kula, N for Novi Sad erobret. I Jugoslavia er havnebyen Split erobret, og hele kystlinjen fra Siebenic til Dubrownic beherskes av friskarene.

**Nord Norge:** I området S og V for Kirkenes har russerne inntatt 7 små steder til, nemlig Boholm, Stonga, Reines, Lillebekken, Munkelven, Angelfjell og Neiden. En styrke som tyskerne landsatte bak de russiske linjer, er blitt utslettet og en annen landgangsstyrke er drevet på flukt. Russiske krigsskip har bombardert Vardø og senket flere skip på havna. Den russiske flåte og flyvåpnet behersker nu fullstendig kommunikasjonsrutene på Isnavet. Trusselen mot konvoiene fra tyske ubåter og fly er slutt for alltid. På de siste 10 døgn har russerne senket 61 tyske transportskip utenfor Nord Norge. Tyskerne har rekvirert omtrent 90% av alle kvstfartøyer i Nord Norge og rutene må nå opprettholdes med fiskofartøyer eller utrangerte ruteskip. Persontrafikken ligger helt nede og godstrafikken er vanskelig, slik at befolkningen i kystbyene og på utværene står foran en ernæringsmessig katastrofe hvis ikke situasjonen forbedres seg.

**Finnland:** Russiske og finske tropper tykker mot det viktige knutepunktet Ivalo (Kyrø) Russerne har erobret Vuotsi 40 km NØ for byen og finnerne har nådd Vuotsi 40 km S for Ivalo.

**Stockholm:** Utenriksminister Trygve Lie, Justisminister Terje Wold og medisinaldirektør Karl Svang er etter innbydelse av den svenske regjering kommet til Stockholm, ledsaget av den svenske minister hos den norske regjering, Beck-Friis. - Bernt Balchen førte ett av de to amerikanske fly som fløy dem til Sverige. Den svenske utenriksminister avla dem idag en visitt i den norske legasjon.

**Hellas:** Britiske styrker har fått kontakt med tyske tropper 65 km fra den jugoslaviske grense. Tyskerne forsøker å evakuere tropper fra Saloniki. Øya Pisolini er inntatt av britiske tropper.

**Jugoslavia:** Den jugoslaviske statsminister Subatsitsj og Tito er kommet overens om alle utestående spørsmål og vil danne en samlingsregjering i nær fremtid.

**Albania:** Quislingregjeringen i Albania er trådt tilbake.

**London:** Det britiske hjemmevern skal oppløses fra 1. november og skal bli sin avsluttende parade 3. desember.

**Belgia:** Statsminister Pierlot foreslår i en uttalelse til pressen at Storbritania og Belgia skal utveksle militære baser og at det skal dannes en felles forsvarsfront hvor Storbritania, Holland, Frankrike og Belgia skal delta. Det er allerede truffet avtale med Holland om felles belgisk-hollandsk forsvar og det pågår forhandlinger med Frankrike om en felles plan for den økonomiske gjenreisning av de to land.

**Holland:** Den nederlandske statsminister har overfor de andre Forenede Nasjoner forbeholdt seg rett til å kreve kompensasjon på Tysklands bekostning for de ødeleggelser som tyskerne har påført landet i en grad som langt overgår det som militære hensyn gjør nødvendig. Regjeringen vil vente med å fremsette kravet til det nederlandske folk kan få uttale seg gjennom frie valg U S A; Amerika har nu en flåte som er like stor som alle de andre flåter tilsammen. Den omfatter 15 000 krigsskip og 50 000 andre skip - Siden 1940 har U S A bygget ca. 250 000 fly

**London:** Parlamentet behandler regjeringens forslag til lov om gjenoppbygging av de engelske byer etter krigen. Loven gir kommunene adgang til å ekspropriere den nødvendige grunn til gjenoppbyggingen som i vesentlig grad skal skje på kommunal basis. Grunneierne skal få erstatning etter prisene ved krigsutbruddet i 1939. -

**Borgervakt:** Da det i disse dager foretas nye store utskrivninger til borgervakt minner vi om parolen som skal følges. Ingen møter til borgervakt. Flir en hentet av politiet så stikk av på første vakt. Sabotørene har ordre om ikke å ta noe hensyn til borgervaktene.

Da Churchill var på sitt Italia-besøk i august, sendte han et budskap til det italienske folk. Budskapet inneholdt bl.a. syv punkter, hvor man oppsummerte de nødvendige forutsetninger for nasjonal frihet. Disse forutsetninger er det som må oppfylles før Italia kan ta sin plass blandt verdens frie nasjoner. Men disse samme forutsetninger gjelder også for alle andre nasjoner. - "Hva er frihet?" Churchill definerte det ved å stille opp noen få enkle, men fundamentale punkter.

- 1) Er der ytringsfrihet? Har enhver frihet til å si sin mening om og kritisere den til enhver tid sittende regjering?
- 2) Har folket rett til å avsette en regjering som det ikke lenger godkjenner og er det i konstitusjonen gitt folket anledning til å gjøre sin vilje gjeldende?
- 3) Er den dømmende makt uavhengig av den utøvende makt? Er domstolene uavhengige av alle politiske partier og alle private interesser?
- 4) Dømmer disse domstoler etter åpne og anerkjente lover som bygger på de almindelige menneskelige prinsipper om rettferdighet og anstendighet?
- 5) Er det samme rettigheter for rike som for fattige, for privatpersoner som for folk i statens tjeneste?
- 6) Blir den personlige frihet opprettholdt og anerkjent så langt det lar seg forene med den enkeltes ansvar overfor samfunnet i sin helhet?
- 7) Er samfunnet trygt for enhver hemmelig politiorientasjon, som det Gestapo nasist- og fascistpartiene innførte? Er enhver, arbeider eller bonde, fri fra trusselen om at et hemmelig politisk en dag vil ta ham i kraven og sende ham av gårde uten lov og dom til slavearbeid og mishandling?

I fremtidens Norge må vi alle gå inn for at alle disse spørsmål kan besvares med et klart ja. Det kan bli vanskelig. Sigurd Hoel gir uttrykk for dette i en artikkel i "Norges Nytt" 11/10 d. 5. "Hvorfor hadde nasismen en slik evne til å gripe om seg? Fordi det i noen hver - i noen hver av oss - finnes et lite punkt, ofte et meget kjært lite punkt hvor det sitter en liten kime tilknytning til nasisme, å langt i fra, men til noe som liknar nasisme ganske betenkelig. Vi har ikke lyst til å sette lyset på det lille punktet. Det er ofte omgitt av såkalte hellige følelser. Til tross for alt dette eller nettopp derfor har vi ikke lov til å gå trett, ikke lov til å gå utenom. Vi har opparbeidet en gangse sunn fanatisme nå. Måtte den beholde energien, kraften, forbitnelsen, så vi klarer å bevare den nødvendige hensynsløsheten. Også om det skulle bli nødvendig mot oss selv".

Parolen: På annen plass i dagens nummer gjengir vi en ny viktig parole fra Hjemmefrontens Ledelse. Den er først og fremst rettet til de organiserende grupper, og de illegale skriftnes regnes selvfølgelig ikke til de "hemmelige papirer" som er omtalt. I en slik situasjon som blir antydning av H.L., er det viktigere enn noensinne at avisen blir spredd i størst mulig antall. Men med forsiktighet.

Nyhetsene sendes den 30. oktober 1944. Kl. 18.30.

Vestfronten: I Holland er Tilburg på de alliertes hender. Allierte styrker har skåret over veien Breda Roosendaal og står 3 km fra Vaaspik. På Bevelandstangen har britene oppbudd kontakt med de kanadiske landgangsstyrker ved erobringen av Goes. Framrykkingen fortsetter og styrkene står 3 km fra eidet Beveland-Walcheren. - I Preskenslommen er Grodet tatt. 4 000 fanger er tatt de siste 7 dager i dette området. - Inatt ble Köln angrepet 2 ganger av Mosquitos. Ca. 1 750 allierte fly angrep idag mål i Hamm, Münster, Hamburg og Harburg.

Østfronten: Russiske styrker har tatt det viktige jernbaneknutepunkt Csop i Rutenia, og har sluttet opp med styrkene i NØ Ungarn.

Bulgaria: Punktene i våpenstillstandsbetingelsene mellom Bulgaria og de allierte er offentliggjort. 1) Alle tyske styrker i Bulgaria avvopnes og utleveres som krigsfanger. 2) Tyske borgere interneres. 3) Alle Bulgarias luft- land og sjøstridskrefter stilles til rådighet for de allierte. 4) De bulgarske tropper trekkes ut av Jugoslavia og Hellas. 5) Alle vedtak om anneksjon av gresk og jugoslavisk jord er ugyldige. 6) De allierte fanger utleveres straks. 7) Alle krigsforbrytere blir utlevert og alle nasipartier oppløses. 8) Bulgaria leverer syeblikkelig til Jugoslavia og Hellas, som avdrag på en krigsskadeerstatning.

Det fjerne Østen: Øverstkommanderende for den amerikanske Stillehavsfleeten, admiral Nimitz melder at slaget ved Filipinene senket eller skadet amerikanerne i alt 58 japanske skip av en flåte på 59-60 skip som var satt inn. 24 av skipene ble senket bl.a. 4 hangarskip, 2 slagskip, 6 tunge kryssere, 3 lette kryssere og 9 destroyere. Amerikanerne mistet 1 hangarskip, 2 eskortehangarskip, 3 destroyere og noen mindre fartøyer. En australsk krysser ble skadet. - Amerikanerne behersker nu 2/3 av Øya Loyte i Filippinene.

Hellas: Britiske tropper har erobret Kozani og tyskerne trekker seg hurtig tilbake.

Jugoslavia: Kommunikatet fra general Tito melder at Trogir V for Split er tatt av friskarene. 2 500 fanger ble tatt i dette avsnitt.

DU SKAL SEINDE AVIS I WIDERT STRASK DU HAR LEST DEN VÆR FORSIKTIG.

Vi har nettopp fått vite at fienden skal gå igang med drastiske tiltak for å knekke motstandsbevegelsen i Norge. Vi må være forberedt på rassistar, avsperringer, arrestasjoner og terror i hittil ukjent omfang. Enkelte steder er angrepet alt begynt, og hovedoffensiven er forestående.

Den norske motstandsbevegelsen lar seg ikke knekke. Men situasjonen er alvorlig. Vi må besikke vårt hus og holde hodet klart. Ved omtanke, kald beregning og disiplin skal vi bryte angrepet. Vi har gitt følgende dagsordre:

1. Legg omhu og arbeide i dine forsiktighetsforentalninger. Ta ingen unødvendige sjanger. Saken krever motig innsats, men dumdristighet er fiendens forbundsfelle. Uforsiktighet og tankeløshet kan få alvorlige følger for landet. Den uforsiktige rammer ikke bare seg selv.
2. Skriv minst mulig, brenn overflødige papirer idag. Gå minst mulig rundt med hemmelige papirer på deg. Må du gjøre det så gjem det godt.
3. Opbevar alt hemmelig stoff slik et fienden ikke finner det ved husundersøkelse eller razzia. Rett på det idag.
4. Alle navnelister er forbudt. Tilintetgjør dem med det samme.
5. Snakk ikke til noen utenforstående om ditt arbeide i hjemmefronten, ikke din beste venn, ikke din kone. Gjør dette til regel fra idag.
6. Pass ditt eget arbeide og bland deg ikke opp i andres. Vær ikke nysgjerrig. Det gjelder å vite minst mulig.
7. Se deg for. Fienden kan sitte på vakt der du venter å finne en medarbeider. Forviss deg på forhånd om at alt er klart.
8. Gå i dekning når det er fare for at du kan bli tatt. Bli der til faren er over, husk at fienden ikke alltid slår til med det samme. Forveksal ikke lettsinn og mot.
9. Du som står utenfor det aktive hjemmefrontarbeide må tie stille med det du tilfeldigvis får vite eller kommer over. Det er din plikt.

#### Churchills tale.

Det nuværende stadium av krigen er hårdt og alvorlig, og på alle fronter må vi vente at kampene snart vil bli hårdere og mer innbitt. Jeg tror at vi står foran den avgjørende fasen i krigen. Men hvis vi i dette kappløpet ikke setter inn all vår kraft helt til det siste, kan løpet bli forlenget så mye at det er nær sagt utålelig for den som skal fullføre løpet, og allierte har kjempet så lenge. Fienden håper på at vi skal bli mindre stålsatte bare krigen drøyer ut. Men det han først og fremst håper på er en splittelse mellom de tre stormakter, som står mot ham og som betyr hans undergang så lenge de står sammen. Han håper at de skal komme i kringel om Balkan eller om Polen eller om Ungarn, og ta til å treffe avgjørelser på egen hånd, slik at våre slag skal falle spredd og miste sin kraft. - Det er for å rive bort et avert grunnlag for et slikt håp at vi må sette inn alle våre krefter og aldri slippe av. Ingen kan vente at tre stormakter med så forskjellige forutsetninger som Storbritania, USA og Sovjetsavveldet ikke skal ha mange ulike synsmåter når det gjelder de forskjellige lænd som deres våpenseiere har ført dem til. Den store ting er at forholdet mellom oss hittil har vært såpass som det har vært. Men vi må stadig stå på vakt for å bevare dette. Avstanden mellom oss og mange gjernemål og personlige forhold gjør det uhyre vanskelig for de tre regjeringssjefene å komme sammen på ett sted samtidig. Derfor har jeg også alltid vært villig til å flakke omkring som en trubadur fra hoff til hoff, men jeg har alltid sunget den samme sang. Motet i Moskva var en fortsettelse av Quebec-konferansen der både presidenten og jeg savnet en representant for Russland. I Moskva følte både Stalin og jeg det som et stort savn at ikke presidenten var tilstede, selvom vi hele tiden følte at vi hadde Amerika med oss ved at Everil Harriman var til stede. Grunnen til at vi hadde vår tomaktskonferanse i Quebec var at de britiske og amerikanske arbeider så nær sammen som på slagmarken som styrker fra to forskjellige land aldri har gjort tidligere. Når det gjelder Russland har Storbritania mange problemer i Øst Europa som det må løse i samarbeid med Russland, og det ene spørsmål etter det andre dukker opp fra dag til dag. Vi må rydde bort misforståelser eller vi må hindre at de oppstår i det hele tatt. Vi må stå beredt til å løse vanskeligheter fra dag til dag, og selvsagt må vi alltid handle i forbindelse med den amerikanske regjering. Det er et meget tilfredstillende resultat vi har nådd fram til i Moskva denne gang. En noen endelige avgjørelser kan vi ikke få truffet før de tre regjeringssjefer igjen kommer sammen. Noe som jeg er sikker på vil skje innen året er omme. Når alt kommer til alt vil verdensutviklingen bli bestemt av hva disse tre land i fellesskap foretar seg i de første år. Andre land vil selvsagt komme inn i bildet, men fremtiden vil først og fremst avhenge av at de tre sterkeste allierte makter står sammen. Svikter de, da svikter alt. Står de sammen er en rik fremtid trygget for alle folk. Jeg er glad over å kunne si at vårt forhold til Sovjetsavveldet aldri har vært mere hjertelig og intimt enn det er nå. Aldri før har vi på en så åpenhjertig og vennskapelig måte kunnet drøfte de mest ømfintlige spørsmål. På de punktene

vi ikke er enige om, forstår vi godt hverandres synsmåter, men i svært mange spørsmål kunne vi fastslå at vi var fullstendig enige. En storpart av møtene dreiet seg om de tiltak som er nødvendig for å føre krigen mot Hitler-Tyskland til uomtvistelig seir og å sette inn all vår kraft og all vår vilje på dette formål. Tyskerne må nok la alt ha fare om at det skal komme den minste splittelse eller svekkelse blandt de styrker som nå i massevis trekker spissen om dem for å kause den siste rest av motstand.

I det innviklede spørsmålet om Balkan, der både Svartehavsinteresser og Middelhavsinteresser melder seg, ble vi holt enige. Og jeg tror ikke det er noen øyeblikkelig fare for at vår krigsinnsettelse i Hellas, Romania, Bulgaria, Jugoslavia og Ungarn skal bli svekket på grunn av ulike politikk eller forskjellige læresetninger. Vi har nådd frem til et godt arbeidsgrunnlag når det gjelder behandlingen av hvert enkelt av disse land og når det gjelder å samle både deres og våre krefter til kamp mot vår felles fiende og så langt det er mulig komme fram til en ordning av freden etter at krigen er over. I Virkeligheten arbeider Storbritania og Russland i fellesskap i forholdet til den jugoslaviske regjering og også i forholdet til marskalk Tito, og i fellesskap har vi bedt dem stå solidarisk sammen slik som de selv ble enige om ved rådslagningene i Napoli. Vi håper inderlig at vi skal kunne hindre at disse småstatene støtter sammen i bitre feider så snart storkrigen er over, og vi har foreslått for dem å komme sammen og sette op en felles leilise for krigføringen. Ordningen som dette er selvsagt bare midlertidige løsninger, på spørsmålene etterhvert som de dukker opp. Noen endelig avgjørelse kan vi ikke treffe uten at De Forenede Stater også er med. Men må ta dem opp til ny behandling ved en senere konferanse, ved våpenstillstand eller ved fredsbordet.

Selvsagt har også mange militære spørsmål vært under drøfting. Delvis behandlet vi iverksettelsen og videreføringen av bestemmelser som ble tatt i Teheran for nesten et år siden, og som jeg er overbevist om har gitt verdenskrigen et helt nytt ansikt. Selvsagt kan jeg ikke fortelle noe om disse drøftelser eller om avgjørelsene som ble truffet annet enn at de var meget gode, de beste en overhode kunne finne for å fri Europa fra krigsredslene snarest mulig.

Et av de vanskeligste spørsmål var naturligvis problemet Polen, og her kan jeg igjen gi uttrykk for ikke bare gap, men også tillit. Det er særlig 2 spørsmål det gjelder. Det første dreier seg om Polens østgrense, Curson-linjen som en kaller det, og hvilke nye landområder Polen skal få i nord og vest. Det andre gjelder forholdet mellom den polske regjering og den nasjonale frihetskomite i Lublin. Disse spørsmålene ble drøftet i en rekke møter med begge parter. Jeg skulde ønske jeg kunne si at vi hadde funnet en løsning. Det målet ikke på god vilje, og jeg er i allfall forvisset om at vi er kommet løsningen langt nærmere enn noen gang før. Jeg håper at Nicolaiczek snart kan reise til Moskva igjen, og for alle oppriktige venner av Polen vil det være en skuffelse hvis ikke da kan komme frem til en ordning slik at han kan danne en polsk regjering på polsk jord, og det en regjering som blir anerkjent ikke bare av stormaktene, men av alle De Forenede nasjoner som nå bare anerkjenner den polske regjering i London. Jeg underverdere ikke de vanskeligheter som står igjen, men det er godt å vite at Storbritania, Sovjetsammveldet og De Forenede Stater alle sammen er fast bestemt på å gjenreise et fritt sterkt og selvstendig Polen. Et Polen som er lojalt mot sine allierte og står på en vennskapelig for med Russland. Den britiske regjering vil arbeide utrettelig for at det polske folk får en fast hjemstand i Europa, som kanskje ikke faller helt sammen med de grenser Polen hadde før krigen, men som likevel kan tilfredstille det polske folk og ikke nå noen måte er ringere enn de hadde før. Hadde den polske regjering fulgt den politikken som den bevynte på kunne den ha vært spart for de nye vansker som har oppstått ved at den nasjonale frihetskomite er satt opp i Lublin. Å forhale avgjørelsen kan ikke føre til annet enn å skape solittelse mellom polakkene hjemme, og hjemme de bli stiltak mot Tyskland som både Polen, Russland og de andre allierte er interessert i. Derfor håper jeg at disse drøftelsene ikke må bli utsatt og at alt blir gjort for å finne frem til en effektiv løsning. Storbritania har anerkjent den midlertidige franske regjering som setter Frankrike i stand til å samle sine krefter i tidsrummet før det kan gjenoprette de konstitusjonelle organer. Jeg har allerede tidligere slått fast at Frankrike skal være med når spørsmålene i forbindelse med Rhinland og med Tyskland i det hele tatt blir drøftet. Anerkjennelsen av regjeringen kan betraktes som innledningen til en epoke da Frankrike igjen skal innta sin rettmessige plass i verden. Storbritania er nå i stand til å innfri det løfte som ble gitt det greske folk da våre styrker forlot Hellas i 1941. Storbritania ønsker å yte all mulig støtte til å stabilisere den greske valuta og økonomiske eksperter er reist til Athen for å bistå med løsningen av dette spørsmål. Utenriksminister Eden forhandler i Athen med den greske regjering, Storbritania ønsker ikke å blande seg i indre greske anliggender, og vil ikke ta stilling til hvordan det fremtidige styret skal være. Vi ønsker at det greske folk gjennom frie valg skal bestemme over sin styreform, og håper at det kan finne frem til en løsning som forener alle partier i en felles innsats for sitt land. Inntil det kan skje må Storbritania gi den nuværende greske regjering sin fulle støtte i kampen for frigjøringskrigen.

Spøstene tirsdag 31/10 1944.

**Vestfronten:** I SV Holland har de britiske styrker nådd Maas etter en hurtig fremrykking i for Croelle. - Hele S Beveland er på de alliertes hender og de allierte styrker rykker videre fram på veien til Walcheren. De små tyske styrker S for Schelde er nu innslettet i en liten lomme nær Knocke. - Kraftige tyske motangrep fra Venlo-området er stanset. - Det er utnevnt en tysk rådmann under de allierte militære styrker i Aachen. For et par dager siden sa tysk kvingkaster at ingen tysker ville ta denne stilling. - Fra det allierte hovedkvarter meldes at 637544 tyskere er tatt til fange siden invasionsdagen.

Over 1 000 RAF fly angrep inatt mål i Tyskland. Herav utførte 850 fly krigens kraftigste angrep mot Köln og kastet ca 4 000 tonn bomber. Dette er det annet storangrep på 56 timer og i mellomtiden hadde Mosquitos rettet 2 dobbelte angrep mot byen. Fotografier viser at under de forrige angrep ble et 2 km langt industristrøk på Ø bredden av elva lagt øde, og Mählheimbruen sprengt. Mosquitos angrep Berlin 2 ganger i natt. Under nattens angrep gikk bare 2 av de over 1 000 fly tapt.

Fly fra hangarskip har utenfor Bodø senket 2 tyske forsyningskip, 1 tankbåt, 1 hjelpefartøy, for fly og 2 andre hjelpekip. 19 andre tyske skip ble skadet og 1 stor ubåt satt på grunn. Videre ble tyske forsyningsdepoter og kanonstillinger i samme område bombet.

**Østfronten:** I Finland har finnene tatt Kuonjo, like ved den svenske grense, og avskåret en av tyskernes siste retrettveier til Norge. - Ved Goldap i Ø Prøyssen er 2 harde tyske motangrep slått tilbake med store tap. I siste uke har tyskerne mistet 840 tanks, de fleste i Ø Prøyssen. - I NØ Ungarn har russerne tatt Vasaros Marony ved Theiss' øvre løp.

**Frankrike:** Den 72 år gamle redaktør av "Le Matin", Stephan Lausanne, er dømt til 20 års fengsel i anerkjennelse for samarbeide med fienden. - Den franske motstandsbevegelse har i en resolusjon besluttet å samarbeide med de Gaulles franske regjering.

**Det fjernøsten:** De amerikanske tropper står 15 km fra vestkysten av Levte i Filippinene. Amerikanske fly har antagelig senket 1 krysser og skadet 2 kryssere og 1 tankskip i farvannet ved Filippinene.

**Stockholm:** Statsminister Per Albin Hansson avga en regjeringserklæring ved åpningen av Riksdagens høstsesjon og hovedpunktet i talen var Sveriges stilling til forholdene i Norge og Danmark. Han understreket hvilken avsky svenskene føler for tyskernes misgjerninger i de to land, og nevnte særlig transporten av politiske fanger til konsentrasjonsleirene i Tyskland. Disse forhold i våre naboland kan ikke unngå å interessere oss i Sverige selv om tyskerne måtte mene noe annet og forholdet mellom Sverige og Tyskland vil i høyeste grad påvirkes av hvordan tyskernes fremferd i nabolandene er. Sverige vil bruke de midler som det rår over for å gjøre sin innflytelse gjeldende i disse spørsmål.

Utenriksminister Trygve Lie og justisminister Torje Wold var tilstede under regjeringserklæringen og ble ønsket velkommen av utenriksminister Günther som uttrykte sin store glede over at de to ministre var kommet til landet slik at det kan føres direkte forhandlinger for å drøfte hva Sverige kan gjøre for å hjelpe Norge med gjenoppbyggingen etter krigen.

**London:** Churchill fremsatte idag i Underhuset et forslag om forlengelse av det nuværende parlaments lovtid idet han fremhevet nødvendigheten og ønskeligheten av å bevare den nuværende parlamentskoalisjon til krigen er slutt. Spørsmålet om en fortsettelse av koalisjonsregjeringen eller en overgang til partiregjeringen vil da melde seg. Churchill uttalte bl. a. Når jeg anmoder om forlengelse av parlamentets funksjonstid i enn et år betviler jeg muligheten av at det vil være så lenge innen det igjen kan holdes valg. Partienes koalisjon bør ikke brytes for krigen er slutt. Tidspunktet for når det kan skje er ikke mulig å fastsette. En politisk krise i Tyskland kan bringe krigen til en hurtig avslutning, men på grunn av terroren er det lite sannsynlig at dette vil skje. Ut fra en militær bedømmelse av situasjonen kan jeg ikke garantere at krigen vil være slutt før til forsommeren eller endog ikke før denne er over, selv om enkelte militære reiser noe annet. Vi må så ha en pause mellom krigens avslutning og de nye valg, og denne må være så lang at fordelingen av mandatene kan skje på en rettferdig basis og at alle stemmeberettigede, særlig soldater som er i feltet, får anledning til å delta i valget. Vi må regne med at det vil ta 1 ½ år mellom Tysklands fall og seieren over Japan. Det ville imidlertid være et alvorlig feiltrinn om funksjonstiden for Parlamentet ble forlenget i 2 - 3 år og vi må derfor la nasjonens fall bestemme tidspunktet for valget. - Gjenoppbyggingen må begynne etter Tysklands nederlag og ingen regjering må påta seg denne vanskelige oppgave uten å ha hatt kontakt med valgerne.

**Følgende direktiver er sendt ut fra forsvarssjefen til hjemmestyrkene i Norge:**

Jeg vet at situasjonen er særlig alvorlig på grunn av fiendens aksjoner mot motstandsbevegelsen. Jeg vil understreke at det som skjer nordpå ikke gjør noen endring i direktivene for de hjemmestyrkene som ikke berøres av operasjonene.

Direktivene er: Unngå åpen kamp, bevar organisasjonene. Dere vil få ordre gjennom de vante kanaler og gjennom kringkastingen. Når tiden er inne til aksjon vil dere bli satt inn i samsvar med den militære situasjon. Vær på vakt mot falske ordre. Følg de regler om forsiktighet som er gitt i dagsordren fra Hjemmefrontens Ledelse.

De "små oppgaver".

I den slutfase av kampen vi nu er kommet inn i kreves det aktiv innsats av oss alle. Det er ikke nok å ta de store skippertak som kreves under de store slag. Hver enkelt av oss må del ta i den daglige kampen. Du hører kanskje til de mange som brenner etter å "bli med i det illegale arbeid" og går med en stadig utilfredsstillet trang til å gjøre en innsats. En slik følelse bunner ofte i mangel på forståelse av de forskjellige oppgavers betydning. Læser du en "liten" oppgave godt, har du på din plass gjort en verdifull innsats for Norges sak. En av disse "små" oppgaver er å holde kjeft selv og lære andre å holde kjeft. La aldri trangten til å "være oppe i det" forlede deg til å snakke om ting eller antyde at du kjenner til ting som hverken du eller andre skal vite. Får du tilfeldig se et eller annet "mistenkkelig" så glem det - bokstavelig talt. Det kan glemmes hvis du vil. Fortell det iallfall aldri til noen, heller ikke til den beste og påliteligste venn. Han har ikke bruk for å vite det. Når du har fått en "illegal" trykksak så navn aldri hvor du har fått den fra når du lar den gå videre. Hvis du selv får den anonymt, så la aldri din nysgjerrighet forlede deg til å søke å finne ut hvor den kommer fra. Du har ingen som helst bruk for å vite det. Du unnskyller deg kanskje overfor deg selv med at du kan holde tett. Er du så nysgjerrig, kan du aldri være sikker på det, og hvis Gestapo en dag spør deg, skal di slett ikke være så sikker. Nysgjerrighet og snakksalighet har ført til mange ulykker. Mangen en god landsmann er blitt revet bort fra sitt arbeide for Norges sak og sitter nu i konsentrasjonsleir fordi andre ikke har kunnet holde kjeft. Husk: Gestapo driver sine undersøkelser overalt og de benytter nordmenn som ser ut som deg og meg i sitt arbeide. Dine betroelser kan i sin tur lede til en uforsiktig bemerkning på en trikk, på et gatchjørne eller i en trappeoppgang hvor Gestapos lange ører snapper den opp og hjulet begynner å rulle. Din nysgjerrighet og din løsmunnethet kan altså få like alvorlige følger som angiveri. Trangen til å vite mer enn andre og til å la andre forstå at en gjør det, er felles for de fleste mennesker. Betving denne trangten, alltid og konsekvent, da gjør du en innsats nemlig å verne de av dine landsmenn som står på en mer utsatt post. Men din plikt går lenger enn dette. Vik ikke tilbake for ubehageligheten ved å påtale andres uforsiktighet. Det syndes uhvuggelig meget her, så du har en stor oppgave. Og ubehageligheten ved denne jobben teller lite hvis du kan redde en eller flere av dine landsmenn fra å miste liv eller frihet og Norge fra å miste en eller flere av sine beste soldater.

**Dementi:** Etter inngående undersøkelser dementierer vi herved beskyldningene mot Finn Friis, Drammen, i firmaet Friis & Tandberg, som i "Victory" ble beskyldt for å være nasist og drive forretning for tysk regning.

Nyhетene onsdag den 1. november 1944. Kl. 18.30.

**Vestfronten:** Tyskerne har bare noen få isolerte stillinger igjen S for Maas vestover fra Nijmegen og tyskernes eneste overgang over elva er nå brua ved Maardijk som de allierte står 5km fra N for Scheldemunningen kjempes det om landeveien til Walcheren, som er tyskernes siste støttepunkt til å sperre innløpet til Antwerpen. Commandotropper er landsatt på øya. På S Beveland ble det tatt 3 000 fanger. - Den tyske lommen S for Schelde er nesten utslettet. Nærmere 8 000 fanger er bragt inn under kampene her. - Köln ble bombet 2 ganger igjen igår kvell, og det ble kastet over 2 500 tonn bomber mot byen. Köln er en av de viktigste baser for den tyske vestfront. Hamburg og flyplasser i V Tyskland ble også angrepet i natt. 3 fly gikk tapt. Amerikanske fly angrep idag oljeanlegg i Gelsenkirchen og mål i Hamm og Koblenz, samt andre steder i V Tyskland. **Østfronten:** Under gjennombruddet i Ungarn mellom Theiss og Donau tok russerne i går over 4 000 fanger mens 1 500 falt. Russiske tankstyrker har nesten omringet Kecskemet og står bare 60km fra Budapest.

**Balkan:** I Hellas har britiske patruljer nådd utkanten av Saloniki. - I Aobania har friskarene erobret Koritza. De allierte vil levere 60 000 tonn matvarer pr. måned til Hellas. De vil bli tatt fra de allierte troppers forsyningslagre i Midt Østen.

**Italia:** 8. arme i Airiaavsnittet har erobret Meldola, 12km S for Forli. S for Bologna er kraftige tyske motangrep slått tilbake. - Utenriksminister Eden er kommet til Italia fra Hellas.

**Danmark:** Britiske Mosquitos tilintetgjorde igår hovedkvarteret for Gestapo i Aarhus, som holdt til i to fløyer i Universitetet.

**U.S.A.:** 500 delegerte fra alle verdens nasjoner undtagen fra Russland og Argentina møtes i disse dager til en internasjonal luftfartskonferanse. De bestemmelser som blir truffet kan bare bli foreløbige da Russland ikke er representert. - De russiske representanter var alt kommet til USA da de ble trukket tilbake i siste øyeblikk, fordi land utenfor de allierte og som ikke er venlig sinnet overfor Russland, tar del i konferansen.

**London:** Erkebiskopen av York har sendt et budskap til det norske folk og anmoder om bønn for England i de svære kamper som forestår.

**Sverige:** I N Sverige er det bygget 75 svære barakker med plass til 500 mann i hver til bruk for tyske deserterere som går over grensen. - En tysk spion ble arrestert i N Sverige igår.

DU SKAL SENDE AVISEN VIDERE STRAKS DU HAR LEST DEN

VÆR FORSIKTIG.

Nyhетene torsdag 2/11 1944.

**Vestfronten:** De britiske og kanadiske styrker som har gått i land på Walcheren har utvidet de første bruhoder og har nå et solid feste på øya. De styrker som ble landsatt ved Westkapelle har erobret denne by og rykker mot Domburg lenger N. Troppene som ble landsatt ved Vlissingen behersker størstedelen av byen. Disse tropper kom fra Breskens-avsnittet og landstigningen ble beredt ved artilleriild fra batteriene i Breskens. På Ø siden av øya har kanadierno foretatt en landgang. Tapene har hittil vært meget lette. På N-Beveland og Tholen møter de allførte ingen motstand. S for Schelde er Sluis erobret, og det kjempes i Knoeces gater. Øverstkommanderende for de tyske styrker i Scheldelønnen skal befinne seg blant de over 10 000 fanger som er tatt der. - N for Tilburg er Maas nådd på en 8km bred front. Det utkjempes heftige kamper i området mellom elvene Mark og Maas. - Over 1 000 amerikanske bombefly, eskortert av 900 jagere angrep idag Leunaverkene i Bielefeldt og andre mål i Midt og øst Tyskland. Angrepene er et ledd i den systematiske ødeløggelse av byer som kan tjene som baser for Vestfronten. Inatt angrep tunge britiske bombefly Oberhausen. Mosquitos angrep Berlin og Köln. Ialt gikk 7 fly tapt. **Østfronten:** Hele Petsamoområdet er frigjort. Finske styrker står 25km S for Kyrö (Ivalo). Ifølge svenske meldinger evakuerer tyskerne grensestedet mot Sverige, Kätkäsvanto. - I Ungarn står russiske panserkolonner 50km fra Budapest etter å ha erobret Kecskemet på banen Szeged - Budapest og Duna-Vechse ved Donau. Jugoslaviske og russiske styrker har brutt de tyske forsvarsstillingene ved Vitrovica som ligger ved Save.

**Nord-Norge:** Det er ikke noe nytt fra fronten ved Kirkenes. Jonas Li holdt før evakueringen av Bjørnevatn en tale til befolkningen hvor de ble meddelt at stedet ville bli fullstendig ødelagt før tyskerne forlot det og at befolkningen skulle tvangsevakueres. Tyskerne satte deretter ild på husene tross befolkningens protester. - Fra Sverige meldes at også Lyngen og Skibotn distriktene skal evakueres og at Narvik er overfylt med tyske tropper og at byen er full av sårede. Tyskerne foretar en utbygging av forsvaret ved Lyngenfjord og har bygget store mengder barakker i Lyngendistriktet.

**Italia:** 8. armes tropper som har gått over Roncofloden har nådd utkanten av flyplassen ved Forli. 5. arme har hatt ny framgang mot Bologna og har erobret Casetta 13km fra byen. Fly fra Italia angrep igår mål i Wienområdet.

**Hellas:** Britiske tropper rykket igår inn i Saloniki og har oppnådd kontakt med de tyske styrkene N for byen. I Athen begynte igår utdelingen av mat som de allierte har bragt med seg.

**Frankrike:** De Gaulle uttalte i en tale igår at Frankrike kommer til å kreve grenser mot Ø som til enhver tid kan garantere landet mot angrep fra Tyskland.

**Belgia:** De belgiske kommunister har orklart at de kommer til å fortsette samarbeidet med Pierlots regjering. Erklæringen kommer etter regjeringens løfte om en energisk virkeliggjørelse av sine planer som går ut på at quislinger skal straffes, matvaretilførslene hurtig skal bringes i orden og at all kraft blir satt inn på gjenoppbyggingen.

**Jugoslavia:** Det meddeles offisielt at marskalk Tito og statsminister Subatitsj er kommet overens om at en jugoslavisk enhetsregjering skal dannes.

**Sverige:** Utenriksminister Trygve Lie og justisminister Terje Wold er blitt mottatt i audiens hos kong Gustav på Drottningholm slott. - Den norske statsborger Johan Skaaret, er av de svenske myndigheter arrestert for å utspionere det svenske grenseforsvar for tysk regning.

**London:** Admiral Hjalmar Riiser-Larsen var idag i audiens hos kong Georg VI og ble utnevnt til kommandør av Bath-ordenen.

**U.S.A.:** Sjefen for de allierte landstyrker i India-Kina-Burma området, general Stillwell, er blitt trukket tilbake fra sin stilling etter henstilling fra Chiang-Kai-Chek. President Roosevelt opplyser at tilbaketrekingen grunner seg på personlige uoverensstemmelser mellom general Stillwell og Chiang-Kai-Chek og ikke på uenighet mellom de to land. General Stillwell vil bli forflyttet til en annen like viktig stilling.

**Oslo:** Det er sansynlig at årsaken til at gatebelysningen for en tid siden ble satt på i Oslo, var at et tysk kurerfly var kommet ut av kurs. Sønn av politigeneral Marthinsen fulgte med flyet og ble drept ved nedstyrtningen. Tyskerne må ha skjont at flyet var kommet ut av kurs og ikke kunne finne fram på grunn av det usiktbare været. De satte derfor lyset på og sendte opp lysraketter fra Fornebu for at det skulle finne byen. Man antar at flyet har vært nær Oslo og at besetningen trodde det var en svensk by og satt kursen vestover, med den følge at flyet styrtet ned ved Lifjell i Telemark.

Onsdag 1/11 ca. kl. 21.30 led en voldsom eksplosjon over byen. Det var Møller & Larsen, fabrikk for motordeler som gikk i luften. Skaden synes total.

Fra vår kollega "Hjemmefronten" har vi hentet følgende artikkel:

Overgangstiden.

Det er selvsagt mulig at Norge blir befridd fra tyskerriket ved alliert invasjon eller ved at tyskerne under sin "elastiske krigføring" rømmer landet. Men det er minst like sannsynlig at Hitlerstyrets totale sammenbrudd kommer slike planer i forkjøpet, og at en alminnelig kapitulasjon fin-